

Lietuvių Žinios

METAI (VOL.) XIV

Kaina 5 Centai

PITTSBURGH 3, PA., KETVIRTADIENIS, 1950 BIRŽELIO (JUNE) 1 D.

Telefonas: HEMlock 1-3121

NO. 22

Gedulo ir protesto diena

Broliai ir sesės lietuviai! Lietuvių tauta šiandien yra ne tik pavergta tėvynėje, bet ji sistematiškai naikinama jokių skrupulų nežinančio okupanto. Ginkluota vien tik natūraliu troškimu išlikti gyva, ji stovi tragiškoje kovoje prieš sužvėrėjusią, jau pasaulio pabaisa virtusią komunistinę Sovietų diktatūrą.

Su pirmąja Sovietų okupacija 1940 m. prasidėjusios kruvinosios lietuvių tautos kančios ne tik nesibaigė, bet vis didėja. Masinių deportacijų banga 1941 m. birželio mėn. 14-16 dienomis, palietusi apie 40.000 lietuvių, buvo tik pradžia organizuotam tautos naikinimui, kuris iki šiol sušaudymais, kaliniams ir ištrėmimais išplėšė jau daugiau kaip ketvirtąją dalį Lietuvos gyventojų. Likusioji dar gyva tautos dalis gyvena nuolatiniame siaube, kol ištroškęs NKVD kraugerys ir jos kraujo pareikalas.

Broliai ir sesės lietuviai! Turėdami prieš akis šią baisią mūsų tautos tragediją, turime daryti visa, kas mūsų jėgomis įmanoma, lietuvių tautai nuo sunaikinimo išgelbėti. Nuolat ir visais galimais būdais turime klaidinti apsnūdusią pasaulio sąžinę, kad milijonų nekaltų žmonių balsas iš anapus "geležinės uždangos" būtų išgirstas. Kiekvienas samoningas Lietuvos išeivijoje, solidarizuodamas su kėniančia ir kovojančia tautos dalimi tėvynėje, turi budėti savo kovos poste ir visur ir kiekviena proga skelbti pasauliui didžiąją neteisę, istikusią mūsų tautą, ir bolševikų vykdomą terorą.

Liudnų 1941 m. birželio mėn. įvykių minėjimas yra proga netik prisiminti Lietuvos nelaimę ir genocido aukas, bet ir organizuoti prabilti ir plačiąja visuomenę, į pasaulį. Todėl sukrusime rengtis Lietuvos Genocido Dienos minėjimams ir gausiai juose dalyvausime. Užmegskime kontaktą su vietine spauda, kad Lietuvos kančios ir Sovietų genocido nusikaltimai rastų juo platesnį atgarsį amerikiečių visuomenėje. Ruoškime rezoliucijų tekstus Amerikos valdžios ir visuomenės atstovams.

Kad birželio 14-sios minėjimas būtų netik vienos dienos gedulo ir protesto pareiškimas, bet kad kovą už Lietuvos išlaisvinimą būtų galima vesti efektingai ir iki galutinio laimėjimo, nepamirškime šią kovą paremti ir piniginiomis aukomis.

Šitoje kovoje mes nenuleisime rankų tol, kol Lietuva atsikračiusi svetimų tiranijos jungo nebus atstatyta, kaip nepriklausoma ir demokratinė respublika.

Amerikos Lietuvių Taryba

PALANGA LAUKIA VASAROTOJŲ

Šį pavasarį bolševikai labai intensyviai ėmė dailinti Palangos kurortą. Įvairiose vietose pastatyta visa eilė bolševikų vadų naujų stovyklų ir pan. stovyklų. Netrukus busias atidarytas kišas. Švarinamos vasarvietės. Laukiam atvykstant daug vasarotojų "iš broliškų respublikų", kurie čia galės gyventi nemokamai, nes visos išlaidos padengsias lietuviai — maskoliams beliksius susimokėti už kelį. Kurortą lankys Kauno, Vilniaus, Klaipėdos teatrai.

Kataliko ir komunisto pasaulis

1. Katalikas tiki esant Dievą, pasaulio Kūrėją. Komunistas neigia Dievo būvimą.

2. Katalikas tiki Jėzų Kristų ir praktuoja Jo mokslą bei nurodymus.

3. Komunistas laikosi tik Markso, Engelo, Lenino, Stalino mokslo bei jų nurodymų.

4. Katalikas tiki esant amžiną, pomirtinį gyvenimą: vadinamą dangų — kaip amžiną laimę ir pragarą — kaip amžiną bausmę.

5. Komunistas netiki gyvenimu po mirties ir jį laiko pasaka.

6. Katalikas klauso Bažnyčios autoriteto.

7. Komunistas klauso ir akiai vykdo kompartijos įsakymus iš Maskvos.

8. Katalikas pripažįsta, kad kiekvienas žmogus yra atskiras asmuo su šventomis ir neliečiamomis teisėmis.

9. Komunistas laiko kiekvieną žmogų esant tik masės įrankiu, lyg kokiu mašinos rato danteliu.

10. Katalikas yra taikos skleidėjas ir palaikytojas. Komunistas kursto neramum ir sąmyšius, siekdamas visuotinės revoliucijos ir visų nekommunistinių valdžių nuvertimo.

11. Katalikas tiki, kad tiesa yra šventas dalykas o melas — nemoralus ir neleistinas.

12. Komunistas atmeta bet koki moralinį įstatymą ir laiko geru dalyku nesivaržant meluoti, kad tik apgautų ir tikslą pasiektų.

13. Katalikas demokratijos žodžiu supranta laisvą pačių žmonių valdymą per jų laisvai išrinktą valdžią.

14. Komunistas demokratijos žodžiu supranta tik Maskvos diktatūrą, Maskvos įsakymų vykdymą per tos pačios Maskvos pa-

skirtus, ne žmonių laisvai pasirinktus, atstovus.

15. Katalikas siekia socialinio teisingumo.

16. Komunistas kursto klasių tarpusavio kovą.

17. Katalikas pavergtą ir skriaudžiamą gina dėl krikščioniškosios meilės ir teisingumo.

18. Komunistas rūpinasi pavergtuju ir skriaudžiamuoju tik norėdamas gauti jo paramą revoliucijai įvykdyti. Po revoliucijos jis jį dar labiau pavergia, atimdamas ir turėtą šokią tokią laisvę.

19. Katalikas kovoja prieš rasinę nelygybę, nes visi žmonės yra lygūs prieš Dievą.

20. Komunistas kovoja prieš rasinę nelygybę, nes jis nori laimėti paniekintąjį savo partijai.

21. Katalikas labai vertina kiekvieno žmogaus asmenybę, nes žmogus yra Dievo kūrinys, Jo paveikslas, o ir pats Išganytojas Jėzus Kristus tapo žmogumi ir net mirė dėl žmogaus išganymo.

22. Komunistas siekia sunaikinti žmogų ir jį visai pavergti, nes komunistas laiko žmogų vien gyvuliu, tarnaujančiu kitiems gyvuliams, kurie jį nugalėjo.

23. Katalikas yra privačios nuosavybės šalininkas ir privačią nuosavybę laiko vienu iš gerovės šaltinių.

24. Komunistas iš žmonių atima visą nuosavybę ir ją atiduoda mažos grupės komunistų valdžiai — savaliavinui.

25. Katalikas smerkia neribotą kapitalizmą, išnaudojantį darbininką.

26. Komunistas palaiko diktatūrą, kuri visus darbininkus, visus žmones pavergia ir juos išnaudoja. Komunistas kovoja prieš kapitalizmą dėl to, kad kapitalizmas pripažįsta nuosavybės teises.

27. Katalikas kovoja prieš bet kokią pavergimą: prieš kapitalistinį, prieš nacini, prieš fašistinį, aišku, ir prieš komunistinį.

28. Komunistas laiko ir apšaukia fašistų, nacių ir kapitalistų kiekvieną, kuris nepriklauso komunistų partijai ir kovoja prieš komunizmą.

29. Katalikas kovoja prieš kiekvieną diktatūrą ir ją smerkia, nes jis žmogų nepripažįsta jokių teisių.

30. Komunistas palaiko diktatūrą, nes jis žmogaus nelaiko žmogumi ir jam nepripažįsta natūralinių teisių.

31. Katalikas yra patriotiškas pilietis, kuris drąsiai atiduoda gyvybę už savo krašto laisvę.

32. Komunistas patriotiškumą laiko nusikaltimu ir visomis priemonėmis siekia nuversti savo krašto nekommunistinę valdžią ir savo kraštą prijungti prie bolševikinės Rusijos. Todėl kiekvienas komunistas yra savo krašto nekommunistinio krašto išdavikas jau tuo pačiu, kad priklauso komunistų partijai.

33. Katalikas tiki, kad žmogus turi laisvą valią ir yra atsakingas už savo veiksmus.

34. Komunistas nepripažįsta laisvos valios ir tvirtina, kad žmogaus veiksmai pareina nuo ekonominių veiksnių.

35. Katalikas negali vartoti blogų priemonių tikslui pasiekti.

36. Komunistui visos priemonės yra geros ir leistinos, jei jos jo tikslui tarnauja.

37. Katalikas ugdo krikščioniškąją kultūrą ir rūpinasi žmogaus tobulėjimu.

38. Komunistas iš pamatų naikina visą krikščioniškąją kultūrą ir kuria naują žmogų: žmogų be Dievo, be moralės, — žmogų gyvulį.

A. Sausius

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

- Iš Londono pranešama, jog prieš pat anglų, prancūzų ir olandų laivynų bendrus manevrus 30 rusų "žvejų" laivų vizitavo Angliją.
- Jugoslavija po santykių sunormavimo su Graikija pradėjo gražinti pagrobtus graikų vaikus. Tačiau iš spėjamų 20.000 ligšiol jugoslavai tegražinę 8 vaikus.
- Iš Londono pranešama, jog mirė garsus anglų karo vadas maršalas Wavell'is. Prieš 10 metų maršalas iškovojo sąjungininkams pirmąją pergalę sausumoje.
- Attorney General McGrath ir FBI viršininkas Hoover paskelbė, kad Filadelfijoje suareštuotas H. Gold, kuriam dr. Klaus Fuks (sėdįs dabar kalėjime Anglijoje už šnipinėjimą) perdavinėjo atominės paslaptis. H. Gold jas perduodavo sovietams.
- Naujuoju Turkijos respublikos prezidentu išrinktas laimėjusios jaunos demokratų partijos vadas Celal Bayar. Ministrų kabinetą pavesta sudaryti Adnan Menderesui.
- Irano valstybė jau susitarė su JAV ginklų gavimo klausimais. Iranas yra 13-toji valstybė padariusi tokia sutartį.
- Gegužės 23 d. JAV, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriai Maskvoje įteikė Kremlui griežtas notas, ryšium su vis didėjančiu vokiečių apginklavimu.
- Iš patikimų šaltinių pranešama, jog keturi penktadaliai sovietų pramonės perkelti į rytus: Uraltą, Centralinę Aziją ir Sibirą.
- Belgų komunistų partijos prasidėjo valymas. Iš partijos išmestieji aukšti pareigūnai kaltinami komunistine džiova — titoizmu.
- Iš Austrijos pranešama, jog kardinolas Mindszenty, Vengrijos kankinys vėl gražintas į Budapešto kalėjimą. Jis buvo išvežtas į kaimą kai susirgo.
- Suomija nutarė išstoti iš Pasaulio Darbininkų Unijų Federacijos. Ši tarptautinė darbininkų organizacija yra komunistų dominuojama.
- Rumunijai suvaržius JAV diplomatų judėjimą Bukarešte, tą patį padarė ir amerikiečiai su rumunais Vašingtone. Vyriausybės pareiškimas, kad Rumunijos vyriausybė sutarties ruošimą tol, kol Vakarų valstybės neatsakys į jos notą Triesto klausimu.
- Londono pranešimais atominis šnipas Fuchs amerikiečių FBI tardytojams išdavęs keliolika rusų šnipų JAV ir Kanadoje.
- JAV įsakė Čekoslovakijai uždaryti savo paskutinį konsulatą JAV — New Yorke. Tuo būdu vienintelė čekų atstovybė JAV yra Čekoslovakijos pasiuntinybė Vašingtone.
- Sovietų delegacijos Japonijos kontrolinė komisijoj šefas kartu su savo 48 štabo nariais išvyko iš Japonijos. Priežastys dar nežinomos.

BERLYNO BURBULAS

Gen. Dwight Eisenhower, dabartinis Kolumbijos universiteto prezidentas galimas dalykas bus respublikonų kandidatu 1952 m. prezidento rinkimuose. Jo kandidatūra svarstoma ir Atlanto Pakto "supermano" vietai užimti.

Sekminių šventėms artėjant, viso pasaulio dėmesys buvo nukreiptas į Berlyną, kur Maskvos diriguojamas "Laisvasis Vokietijos Jaunimas" rengė didelį sąskrydį. 500.000 organizuoto jaunimo turėjo susirinkti ir rusų okupuotą Berlyną dalį, dalyvauti iškilinėse ir žygiuoti į vakarinę Berlyną pusę, kurioje šeimininkauja vakariečiai: amerikona, anglai ir prancūzai.

Toji jaunimo organizacija turi arti dviejų milijonų narių, kurių apie ketvirtadalis randasi vakarinėje pusėje. Pagal savo uniformą, jie vadinami mėlynmarškiniais (tai primena italų buvusius juodmarškinius fašistus). Vyresniuosius organizacijos narius sudaro 14—24 metų jaunimas, o jaunesniuosius 6—14 metų vaikai, kurių suburta apie devyni šimtai tūkstančių.

Prieš porą mėnesių buvo paskelbta, kad savo Sekminių parade "laisvasis" jaunimas žygiuos į vakariečių valdomą Berlyną pusę ir ją užims. Tokiu būdu Berlynas bus "išlaisvintas". Tokį savo pasikėsinimą kartoję tol, kol vakariečiai ėmė stiprinti karines savo pajėgas ir pareiškė, kad į savo zonas jaunimo eisenos neįsileis. Jai sulaukyti bus panaudotos ašarinės dujos, vanduo ir, jei bus reikalo, ginklai. Kai maskoliai įsitikino, kad vakariečiai daro tą, ką jie sako, tai jaunimo vadovybė ėmė skelbti, kad jie į vakariečių zoną nežygiuos.

Esant tokioms sąlygoms, berlyniečių jausmai buvo labai sudirginti ir kiekvienas su nerimu masėse laukė, kas atsitiks tame keturių milijonų mieste, kuris ilgus laikus buvo didelės ir galingos Vokietijos sostinė. Gi pasaulis žiūrėjo į Berlyną, kaip į parako statinę, kuri gali sprogti nuo mažiausios kibirkšties.

Šitame dideliame mieste, kuriame sūkišti Maskvos ir Vašingtono nagai, jau nuo pat

karų pabaigos eina lenktyniavimas, kas valdys Vokietiją. Karui nutilus, sąjungininkai sutarė atstatyti jungtinę Vokietiją, tvarkomą demokratiniiais pagrindais. Dėl tų pagrindų dar nesutarė ir nesutarės. Rusai negali nakęsti, kad vakariečiai sėdi taip giliai jų užimtoje Vokietijos dalyje. Ir kol vakariečiai ten laikysis, joks Vokietijos suvienijimas po kūjo ir piau tuvo ženklų neįmanomas. Vakariečiai gi taip pat aiškiai supranta, kad išsikraustę iš Berlyno, jie prarastų pasitikėjimą vokiečiuose ir Vokietiją noroms nenoroms turėtų tuojau šokti pagal Maskvos dūda.

Maskva mėgino visokias priemones iškraptinti vakariečius iš Berlyno. Kiečiausioji buvo Berlyno blokada, kai 14 mėnesių rusai neleido vakariečių traukinių nė automobilių. Vakariečiai viską vežė lėktuvais. Jie ilgai nugalėjo. Dabar, kada susikūrė atskiros Rytų ir Vakarų Vokietijos valstybės, kurių abiejų valdžios nesiliauja skelbusios susijungimą. Maskva pakišo jaunimui uždavinį išstumti vakariečius iš Berlyno. Bet visa tai, kaip jau žinome, baigėsi tuščio burbulos sprogiu: "laisvasis" jaunimas pasūka, nuo lietaus gerokai sušlapo ir išsikirstė.

Didžiajam sąskrydžiui besirenkant, tam tikri agentai įspėjo jaunimą, kad ne pavieniui neitų pasižvalgyti į vakarų zoną. O jeigu nueis, tai tegu nieko neperka, nes visi ten parduodamieji bananai ir "oren-džiai" esa užnuodyti... Mat, vakarinėje zonoje prekių daug, o rytinė Berlyno dalies krautuvių langai ir lentynos apytuštės. Tad reikia kaip nors ta nabaga jaunimą atgrasinti nuo buržujiškų gėrybių. Rusų okupacinės valdžios rūpesčiu, visose gatvėse, kur baigiasi jų zona ir prasideda vakariečių, buvo iškeltos lentelės, kur iš rusų pusės buvo užrašyta "Čia baigiasi demokratiškoji zona".

o iš vakariečių pusės "Čia prasideda demokratiškoji zona". Tačiau vieną naktį vakarinės Berlyno pusės vokiečiai tas lentelės apsuiko kiton spūsen...

Berlyno burbulas sprogo, tačiau Berlyno padėtis pasiliko tokia pat jautri ir pavojinga, kaip ligi šiol. Rusų taikos ir Vokietijos susijungimo propagandos šauksmą užslopinę vakariečių raštas Rusų okupacinei vyriausybei, siūlęs daryti visoje Vokietijoje balsavimą ir rinkimus į bendrą vokiečių seimą, žinoma, su sąlyga, kad visose zonos be laisvi rinkimai, nevaržoma žodžio nei kandidataų parinkimo laisvė. Visose zonos rinkimus tvarką prižiūrės bendra vakariečių ir rusų komisija.

Tai smarkus antausis rusams. Niekas neabejoja, kad rusai nesutiks su tokia vakariečių pasiūlymu, nes su laisvu balsavimu jie baisiai nudegė nagus Austrijoje, kur nelaimėjo net vieno atstovo į sąvaldybes. O jei tenai leido apylaisviai balsuoti, tai jau jie buvo įsitikine, kad laimės komunistai. Taigi, dabar Vokietijoje pasirodys, kad rinkimų bijo rusai, ne vakariečiai.

Nemažesnė bėda ir su Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos nota Maskvai, kad tuojau paleistų sovietų okupuotoje Vokietijoje suorganizuotą 50.000 bolševikišką kariuomenę, kuri pavadinama "Liaudies policija". Paleisti tą kariuomenę, tai reikėtų ne tik pralaimėjimą prieš Vakarų pasaulį, bet ir netekimą jėgos Vokietijoje. To Maskva niekad nepadarys. Vadinasi, "šaltasis" karas eis toliau ir nėra davinių, kad jis nurimtu.

P. K.

ATVYKSTA 19.000-TASIS LIETUVIS TREMTINYS

Laivu "General Blatchford" atplaukia 19.000 lietuvis. Viso pagal bilietų ta diena bus jau 19.107 lietuviai atvykę į Jungtines Amerikos Valstybes.

Rytprūsiai didžiausia karinė bazė Europoj

Rytprūsiai šiuo metu yra geriausiai izoliuotas Europos, jei ne viso pasaulio kvaštas. Jų sienas saugo gerai ginkluotos sovietų pasienio sargybos, ap rūpintos prožektoriais ir šunimis. Sovietų greitlaidiviai stropiai saugomas, perreitų metų rudenį keliems vokiečiams pasisekė iš Rytprūsių pasprukti į Švediją, kur jie savo išpu-džius neseniai pasakojo Stockholm - Tidningen bendradarbiui.

1944-45 m. sovietams žygiuojant į priekį, daugumas Rytprūsių gyventojų pasitraukė į Vakarų. Pasiliko tik komunistuojantieji, nacių priešai, arba nuo savo nuosavybės negalį atskirti ūkininkai. 99% tokių pasilikusių, nepasitotin, ar jie buvo komunistai, ūkininkai ar lietuviai pabėgėliai, buvo ištrėmti į Rusijos gilumą. Galima sakyti, kad jau 1945 m. visas kraštas buvo paverstas didžiuliu poligonu, kas tarp kitko ir nebuvo sunku padaryti, nes jau nuo vokiečių kaizerio laiku Rytprūsiose buvo laikoma labai daug įgulų, jiems buvo pastatyta daug kareivinių ir kt. įrengimų. Bevei visi tie įrengimai ir kareivinės nesužalotos pateko į sovietų rankas. Šiandien Rytprūsiose yra nemažiau 20 karinio apmokymo ir

kariuomenės sutelkimo centrų, kurių kiekviename yra apie 3-4 pėstininkų divizijos. Karaliaučiuje, dabar pramintame Kaliningrade, yradidžiausias sov. parašiutininkų apmokymo centras. Netoli Instenburgo yra naujų ginklų bandymo poligonai. Čia pilna dar vokiečių laikais pastatyta aerodromų. Pakijuryje yra įrengtos ir V 2 — šaudymo bazės.

Per Lietuvą iš Rusijos gilumos į Rytprūsius dieną naktį traukia įvairia stalybine medžiaga pakrauti tankiniai, atgal grįžta jie tušti. Klaipėda yra paversta didele povandeninių laivų baze.

Sovchozai kariuomenės maitinimui

Buvę vokiečių stambūs darai yra paversti sovchozais, kuriuose dirba esą MVD priežiūroje vergai. Laisvų žmonių Rytprūsiose nėra. Visur pamatysi spygliuotų vielų užvaras ir sargybinių bokštus. Sovchozai teikia maistą kariuomenei ir yra tiesioginėje jos žinioje.

Pats Karaliaučius, oro puolimais smarkiai sugriautas, dar ir dabar tebėra neatstatytas. Jame gyvena tik sovietų kari-ninkai ir jų šeimos. Kartais jo gatvėse pasirodo ir naujai atkeltųjų Sibiro klajoklių grupės. Tie žmonės net rusiškai nemoka. Darbo vergų tarpe dar ir dabar pasitaiko ir Pabal-tės gyventojų, ir lietuvių. Iš viso, Rytprūsiai yra paversti didžiule įtvirtinta kariuomenės stovykla, šarvuota Rusijos kumštimi, nukreipta ne tik prieš Lenkiją ar Švediją, bet visą Vakarų pasaulį.

LIETUVIŲ ŽINIOS Savaitinis laikraštis Leidžia Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Inc. 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa. Tel. HEmlOCK 1-3121	LITHUANIAN NEWS Weekly Publication Issued by the Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc. 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa. Tel. HEmlOCK 1-3121
Jungt. Valstybėse metams.....\$3.00 Jungt. Valstybėse pusmečiui..... 1.50 Užsieny metams..... 4.00 Užsieny pusmečiui..... 2.00	Subscription Rates: In U. S. A., one year.....\$3.00 In U. S. A., six months..... 1.50 Other countries, one year..... 4.00 Other countries, six months..... 2.00
Skelbimų kainos sulig susitarimo	Advertising rates on application

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

PRARASTI METAI

Praėjo penki metai nuo Jungtinių Tautų įsteigimo.

1945 metų pavasarį San Francisco mieste buvo atidaryta taikos konferencija, vadinama "Aukšinių Durų Konferencija". Po anos Dumbarton Oaks įvyko antras generalinis didžiosios dramos bandymas, kuriame 47 taip vadinamos "United Nations" visa gerkle šaukė: karas baigtas! Grobis pasidalintas, taika įgyvendinta, pasauly tvarka įvesta.

Didžiojoje konferencijoje nebuvo: Prancūzijos, Italijos, Ispanijos, Lenkijos, Portugalijos, Šveicarijos ir trijų Baltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos, kurias, nors Rusijos pasmaugtas, Amerika diplomatinio protokolu ir žiauriausio pasityčiojimu pripažįsta nepriklausomomis valstybėmis.

Bet svarbiausia, kad San Francisco konferencijoje nebuvo Dievo. Taip Stalinas, raudonasis antikristas, norėjo; tas, kuris per 28 metus nužudė 200 Vyskupų, 18500 kunigų; 9000 kunigų išstremta Sibiran.

Be Dievo nėra nei naujos, nei senos tvarkos; be Jo nėra teisės, ir negali būti taikos. Jei Dievas nededamas pagrindu, veltui statomi namai. Mažiausias vėjelis juos nuvers.

Teisingai Amerikos Vyskupas, 1945 m. gegužės 5 d., pastebėjo didžiąją klaidą, sakydami: "Neįtikėtinas dalykas, kad konferencija būtų atidaryta be maldos, be prašymo Viešpaties pagalbos, kuris viską tvarko, ir žemię ir dangų".

Taip gimė "Jungtinės Tautos".

Iš po penkių metų esame iš pradžios; ir dar blogiau.

Prarastas brangus laikas, tušti penkeri metai.

VAKARŲ JĖGOS STIPRĖJA

...kas jau seniai reikėjo padaryti. Viso to užbaigai, Jungt. Valst. atstovas Acheson ir Anglijos užs. reik. min. Bevinas padarė atskirus pareiškimus, kad visoks pasikėsimas į Graikijos, Turkijos ir Irano laisvę bus šių kraštų ginamas. Gi pirmuoju savo žygiu Paryžiuje Achesonas pažadėjo Amerikos pagalbą prancūzams kovoje su komunistine armija Indokinijoje. Londono konferencijos jėgas dar labiau sucentravo nepaprastai Prancūzijos užs. reikalų ministro Schumano pareiškimas — pasiūlymas sujungti Vakarų Vokietijos ir Prancūzijos anglies ir plieno pramonę draugėn po tam tikra tarptautine kontrole. Dėl to susiraukė britai, nes tai sutrenkė per jų kišeninių, bet priešintis kažkaip nepatogu.

Visa tai telkia ir didina Vakarų jėgas. Maskva, norėdama visų šių dalykų reikšmę sumažinti, šaukė, kad Londonan susirinko naujo karo kurstytojai, liepė satelitams spausti Maskvai priešingus žmones, persekioti Bažnyčią, stumti lauk amerikiečių pasiuntinybių personalo dalį, kaip šnipus, persekioti Lietuvos laisvę Berlyne, staiga siūlyti tartis dėl Austrijos, atidėti rytų Vokietijai karo nuostolių mokėjimą, (nes jau išlupo viską, ką galėjo) ir t.t. Taip pat su malonia šypsena priėmė Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Trygvie Lie, kuris dar stėgiausi užtvankoje laikyti savo palaidą balą ir apginti visai padorią 50.000 dolerių algelę per metus. Ne be to, jis jautėsi laimingas būdamas raudonojoje Maskvoje, kuri jam kvepia. Iš kelionės jis grįžo su pažadu, kad tai, ko jis ten pasiekė, paaiškės tik po kelių mėnesių. Sarmata, mat, pasakė, kad išskyrus Stalino ūst šypsena, nieko daugiau nepesė...

Vakarų stiprėjimas gali Maskvą išmušti iš pusiausvyros ir gali įvykti netikėtų staigmenų.

P. K.

Marshallio plano ambasadorius Europoje Harimmanas, kurio pavardė linksniuojama ryšium su Atlanto Pakto "supermano" vieta.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

SUKŪRENO GRINDIS

Viename laiške iš Kintų miestelio (Klaipėdos krašto) rašoma: "Jūs negalite įsivaizduoti, koks dabar mūsų gyvenimas. Neturime kuro. Sukūrenome visus medinius krautuvius įrenėjimus, įskaitant ir lentynas prekėms sudėti. Pagaliau jos ir nereikalingos, nėra prekių. Žmonės išsiėmė medines grindis ir jas taip pat sunaudojo kurui. Nuosavybės nebeterime — viskas valdžios. Mokyklos veikia. Jose mokoma rusiškai ir lietuviškai. Bažnyčia klaura, daugelyje vietų lyja, vargonai sulaužyti. Bažnytines pamaldas (evangeliškas) laiko laukininkas Miklovaitis. Jos vyksta bendruomenės namuose. Priešais atvirksta lietuvis tuvese galima gauti tik šiek tiek kruopų, rupios druskos, kurią prieš vartojant reikia sumalti, vieną kitą dėžutę degtukų. Ži-balo gauname retai. Manufaktūros krautuose yra šiek tiek medžiagų, tačiau neįstengiamie pirkti — kainos labai aukštos. Tuščius ūkius užima iš Rusijos atvykę maskoliai arba iš D. Lietuvos lietuviai. Aš uždirbu 480 rublių mėnesiu ir už tai galū nusipirkti 4 svarus sviesto".

RINKTINIAI RAŠYTOJAI

LTSR valdžia nutarė pagerbti labiausiai jiems užspelnčius lietuvius rašytojus, tiek mirusius, tiek gyvuosius, išleidžiant po tomelį jų rinktinių raštų. Būsią išleisti šių rašytojų kūriniai: V. Montvilos, Salomėjos Neries, P. Cvirkos, A. Venclovos, T. Tilvyčio, A. Vienuolio, K. Korsako, J. Baltušio, J. Šimkaus. Rusų kalba būsią atspausdinti kai kurie Ant. Baranausko, J. Žemaitės, S. Neries ir P. Cvirkos raštai.

SUTEIKTA LIETUVOS PILIETYBĖ

Kovo 28 dieną Lietuvos TSR aukščiausios tarybos pirmininkas Justas Paleckis išleido dekretą, kuriuo LTSR pilietybė suteikiama "visai eilei pilietybės neturinčių asmenų". Yra žinių, kad šiuo patvarkymu Lietuvos pilietybė suteikta dideliame skaičiui buriokų ir kitokių Lietuvos kolonistų.

IMŪRYS PAMINKLINĖ LENTA

Šiuo metu bolševikai, minėdami Lietuvos okupacijos dešimtmečio sukaktį, nutarė, visais galimais būdais ją atžymėti. Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje ir kituose Lietuvos miestuose būsią suruošta visa eilė pramogų. Prie Valstybės teatro rūmų Kaune, kūrithose prieš 10 metų buvo suvaidinta "liaudies seimo" komedija, būsianti imūryta paminklinė lenta, pažymint, kad čia "posėdžiavo liaudies seimas".

"UŽ TARYBINĮ MOKSLĄ"

Tokių pavadinimų Kaune neseniai buvo išleistas naujas laikraštis, kuris atstovaus Kauno universitetą ir stengsis subolševikinti jo profesorius bei studentus. Laikraščio redaktoriumi paskirta ištikimo bolševikė L. Borekaitė. Bendradarbių tarpe esą Kauno U-to rektorius Prof. Dr. J. Kupčinskas, A. Ferensas, A. Rasteika ir kt.

MAIRONIO VARDŲ MUZIEJUS

Bolševikų partija vis dėlto apsisprendė už "klerikalo Maironio" subolševikinimą. Nesi-

LIETUVAI LAISVĖ GRĮŠ

Roma. — Vatikano dienraštis "Osservatore Romano" gražiū straipsniu paminėjo lietuvių maldininkų grupės pasirodymą Romoje. Tarp tiek į Romą atvykstančių tautų, kiek šiais metais visai negalės pasirodyti krikščionijos centre, — sakoma straipsnyje, — tokios mintys kilo regint lietuvių būrį, kuris nuo Švento Petro aikštėje stovinčio obelisko su parašu Christus vincit judėjo link Vatikano bazilikos savo sena kalba giedodami religines giesmes. Senelio vyskupo Monsinjoro Būčio vedami tikrai pavzdindingoje maldos ir atgailos dvadsiame šio lietuvių būrys meldami sau atleidimo ir visai kankinei tautai taikos, laisvės ir teisingumo. Jų tarpe buvo tik mažesnė dalis tų, kurie 44 metais paliko savo tėvynę bėgdami nuo bolševikimo siaubo, kiti gi jau nuo seno gyvena Anglijoje. Nė vieno tiesiog iš Lietuvos. Tokia pat dalia ir kitų katalikiškų kaimurių Europos tautų, kurios neatsiūndia nė vieno piligrimo, ne dėlto, kad ten tikėjimas užgeso. Priešingai, ten ir tikėjimas žydi dideliais nežinomų kankinių būriais, iš kurių tarpo prasikiša tokios asmenybės, kaip Kardinolas Mindszeny arba Arkivyskupas Stepinac. Kur krikščionybė ten ir laisvė. Jei užgniauziama viena nėra ir antrosios. Bažnyčia praeityje išgyveno daug baisių laikų, bet pragyveno visus savo persekiojimus ir iš persekiojimų išėjo nušviesta ir sustiprėjus. Pranyks ir šių laikų tironai, kaip pranyko praeitais laikais. Ir grįš Dievo vaikų laisvė ir nelaimingajai lietuvių tautai, kurią šiomis dienomis Romoje atstovauja nedidelis jos sūnų būrys, simboliškai įrodami visos lietuvių tautos ištikimumą Kristaus Bažnyčiai ir Kristaus Vietininkui.

° Lietuvių dailės paroda Waterburyje jau uždaryta. Apšaukčiuojama, jog ją apžiūrėjo per 5000 žmonių.

° Neseniai Toronte pasirodė trečias lietuvių laikraštis Kanadoje "Laisvoji Lietuva". Jį leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, redaguoja Jonas Nervardauskas; atsakomingsis redaktorius yra S. Jakubičkas. Tai yra ta pati "Laisvoji Lietuva", kuri buvo leidžiama rotatorium. ° Seniai laukta A. Šapokos "Lietuvos Istorija" jau išėjo iš spaudos. Veikalas ofsetiniu būdu išleistas skoningai.

° Praeita sekmadienį Čikagoje įvyko įspūdinga ir gausi Amerikos lietuvių verslininkų konferencija, kurioje buvo svarstomi ekonominiai Amerikos lie-

SOVIETAI ATĖJO SU PLANU

IŠ BUV. AMERIKIEČIŲ KOMENDANTO BERLYNE F. L. HOWLEY ATSIMINIMŲ

Buvė pirmoji liepos savaitė, kai gen. Clay, atstovaujantis gen. Eisenhoweri, Robertas Murphy, Eisenhowerio politinis patarėjas, ir kiti nuskrido Berlynan dalyvauti pirmajame oficialiame karinių gubernatorių pasitarime.

Tada jau ir prancūzai gavo atskirą sektorių. Jiems buvo atiduoti iš britų sektoriaus išskirti Reinickendorfo ir Weddingo rajonai; tačiau į konferenciją jie nebuvo įsileisti, nes nebuvo norima žieisti sovietus, kurie buvo užmiršę prancūzus į šią konferenciją pakviesti.

Jeigu Berlyno likimas jau ir anksčiau buvo abejotinas, tai šio susitikimo metu, liepos 7 d., tai buvo užantspauduota.

Gen. Parksas buvo mane prašęs paruošti bendrą planą, nurodant sovietų siūlomoms sąju-

gininku komendantūros pagrindus ir mūsų sąlygas Berlynu bendrai administruoti. Šiandien nėra prasmės plačiau apie tą nelaimingąjį planą kalbėti bei konstatuoti, kad jame buvo teisingai pramatyta tai, kas vėliau atsitiko.

Savo planus grindėme prieclaida, kad bus klausimų, dėl kurių su sovietais niekada nesustarsime. Plane buvo ir reikalavimų, kuriuos mes statėme sovietams. Neįveikiamų priešingumų atvejais mes siūlėme, kad kiekvienas komendantas išvadas pasidarytų pagal situaciją savame sektoriuje ir atitinkamai veiktų. Mes buvome pasiryžę nenusileisti, jei sovietai vetavimu bandytų mūsų darbą trukdyti.

GENEROLAS CLAY ATMETA

Atidavęs planą, betiksliai klaidžiojau po mūsų vyr. būstinę, laukdamas kol abu generolai baigs savo pasitarimą, kai staiga buvau pašauktas į pasitarimų kambarį.

Buvo kaip tik kalbama apie mano paruoštąjį planą. Generalas Clay gana atvirai davė gen. Parksiui suprasti, kad jis tuo planu nesąs patenkintas ir nė negalvojas sostinė administruoti pasidalinimo pagrindais. Clay reikalavo, kad visi klausimai, liečią Berlyno administravimą, būtų išspręsti visų keturių sąjungininkų vienu balsu. Būdamas mažu pulkininkėliu tarp aukštųjų karinių bonžų, aš nedrąsiai kreipiausi į gen. Parksą: — Jei aš turėčiau teisės ką nors tuo klausimu pasakyti... Bet niekas manęs neklausė. Tada įkišau savo galvą į liūto narsus ir energingai užprotestavau: — Planą žinau labai gerai, nes aš jį paruošiau pagal man duotuosius bendrus nurodymus. Čia yra mano planas. Jau buvau su vertėjais beęs negalvoja amerikiniame sektoriuje įsteigti atskirą imperiją. Pagaliau gi mes komunistų visai nepažįstame. Iki 1932 metų mes neturėjome su jais jokių diplomatinių santykių. Bus daug klausimų, kurių negalėsim išspręsti vienu balsu, pvz. religinių ir švietimo problemų. Anglai, prancūzai ir amerikiečiai gali susitarti dėl milijonų dalykų, bet bus daug problemų, kurioms sovietai nepritaras.

Clay atidžiai stebėjo mane. Aš pasijutau, kaip įžūlus unformuotas berniokas šioje olimpinėje visa žinančių generolų draugijoje.

Tamsta labai klysti, — pasakė jis šaltai. — Aš kaip tik esu grįžęs iš Washingtono, o ten tikrai yra nusistatyta Berlyną administruoti vienalytiškumo pagrindais. Jis pasakė dar ir daugiau. Jei nebūčiau žinojęs, kad didysis karys Clay veikė pagal įsakymus, aiškindamas mūsų politiką, būčiau netylėjęs. Tačiau juo ilgiau pasikalbėjimas tęsėsi, juo man darėsi plėčiau, nes aš pamaciau, kad Clay ir kiti, kurie atmetė mano ir Parkso planą, jo vietoje negalėjo duoti naujo. Šie vyrai buvo įgalioti dalyvauti nepaprastai svarbioje konferencijoje dėl Berlyno ir

jie vyko, tarytum susipažinimo vakarienių su sovietais.

Šio pasitarimo metu praradome tiek laiko, kad vėliau kaip pamišę turėjome lėkti per miestą, norėdami laiku pasiekti sovietų vyr. būstinę. Kai su kelių minučių pavėlavimu įžengėme salėn, mūsų jau laukė Žukovas, Sokolovskis ir kiti. Žukovas sėdėjo stalo gale, o Sokolovskis jo kairėje. Už jų stovėjo grupė sovietų specialistų visiems svarbiems administruavimo klausimams — pradedant anglimis, maitinimu ir baigiant transportu.

Amerikiečiai susėdo dešinėje stalo pusėje, o anglai — kairėje. Nė viena šių delegacijų nebuvo atsigabenusios jokių specialistų.

Žukovas tuoj atidarė susirinkimą: — Mano ponai, turbūt pradėsite nuo darbotvarkės?

Abi delegacijos, afrodė kiek nustebintos. Jei jos iki tol galvojo, kad ši konferencija būsianti tik susipažinimo vizitas, tai greit realybė šias iliuzijas išsklaidė. Buvo aišku, kad abeji atvyko nepasiruošę. Mes neturėjome jokio plano. Anglai, savo sektorių perėmė žymiai vėliau už mus, taip pat neturėjo, o pirmasis darbotvarkės punktą buvo komendantūros steigimas.

Anglų ir amerikiečių atstovai dar labiau nustebė, kai Žukovas staiga ant stalo metė popierio lapą, kuriame buvo trumpai drūtai parašyta, kaip komendantūra turi būti steigama. Žinoma, būtina sąlyga buvo veto teisė: "nutarimai priimami vienu balsu".

PRADEDAME SU RUSŲ SĄLYGOMIS

Parksas atsisuko į mane: — Frankai, pasišauk vertėją ir peržiūrėk tą raštą.

Jau buvau su vertėjais beęs negalvoja amerikiniame sektoriuje įsteigti atskirą imperiją. Pagaliau gi mes komunistų visai nepažįstame. Iki 1932 metų mes neturėjome su jais jokių diplomatinių santykių. Bus daug klausimų, kurių negalėsim išspręsti vienu balsu, pvz. religinių ir švietimo problemų. Anglai, prancūzai ir amerikiečiai gali susitarti dėl milijonų dalykų, bet bus daug problemų, kurioms sovietai nepritaras.

Clay atidžiai stebėjo mane. Aš pasijutau, kaip įžūlus unformuotas berniokas šioje olimpinėje visa žinančių generolų draugijoje.

Tamsta labai klysti, — pasakė jis šaltai. — Aš kaip tik esu grįžęs iš Washingtono, o ten tikrai yra nusistatyta Berlyną administruoti vienalytiškumo pagrindais. Jis pasakė dar ir daugiau. Jei nebūčiau žinojęs, kad didysis karys Clay veikė pagal įsakymus, aiškindamas mūsų politiką, būčiau netylėjęs. Tačiau juo ilgiau pasikalbėjimas tęsėsi, juo man darėsi plėčiau, nes aš pamaciau, kad Clay ir kiti, kurie atmetė mano ir Parkso planą, jo vietoje negalėjo duoti naujo. Šie vyrai buvo įgalioti dalyvauti nepaprastai svarbioje konferencijoje dėl Berlyno ir

Clay atidžiai stebėjo mane. Aš pasijutau, kaip įžūlus unformuotas berniokas šioje olimpinėje visa žinančių generolų draugijoje.

Tamsta labai klysti, — pasakė jis šaltai. — Aš kaip tik esu grįžęs iš Washingtono, o ten tikrai yra nusistatyta Berlyną administruoti vienalytiškumo pagrindais. Jis pasakė dar ir daugiau. Jei nebūčiau žinojęs, kad didysis karys Clay veikė pagal įsakymus, aiškindamas mūsų politiką, būčiau netylėjęs. Tačiau juo ilgiau pasikalbėjimas tęsėsi, juo man darėsi plėčiau, nes aš pamaciau, kad Clay ir kiti, kurie atmetė mano ir Parkso planą, jo vietoje negalėjo duoti naujo. Šie vyrai buvo įgalioti dalyvauti nepaprastai svarbioje konferencijoje dėl Berlyno ir

STALINO DIDUMAS

Gimimo dienos proga gautų dovanų tarpe Stalinas rado gabažą medžiagos kostiumui. Apžiūrėjęs jį, panoro pasisiūti civesių kostiumą. Pašauktas Maskvos siuvėjas apžiūrėjo medžiagą ir tarė: "Is tos medžiagos aš galiu pasiūti tik dvejias kelnes". Stalinas tada kreipėsi į Varšuvos siuvėją. "Kostiumą pada-

Provincijolas aplankė ir daugeli įvairiose valstybėse esančių lietuvių studijuodamas ju pa-nuo Maskvos, juo esi mažesnis", atsakė tas.

ryti galiu, bet liemenė neišeis", aiškino šis. Tada Stalinas pasiūti medžiagą Paryžiaus siuvėjui. "O, aš iš jos galiu pasiūti kostiumą ir dar kelnes priedo!" pasakė tas. Stalinui kilo įtarimas. Jis kreipėsi į Londoną. "Is tos medžiagos galiu pasiūti tik dvejias kelnes". Stalinas tada kreipėsi į Varšuvos siuvėją. "Kostiumą pada-

DIEVO IR TĖVYNĖS TARNYBOJE

T. DR. VIKTORO GIDŽIŪNO, O. F. M. 10 METŲ KUNIGYSTĖS JUBILIEJAUS PROGA.

Reta šiandien rasti mūsų švietimoje švietimo asmenybių, kuriuos visais savo jėgais aukotų katalikybės ir lietuviybės idealui siekti. Tačiau tokių lietuvių dideliame mūsų džiaugsmui vis tik turime. Jie stovi mūsų laisvės fronto pirmose linijose ir kantriai neša nepakeliamą teisybės kovotojo našta.

Vienas iš tokių bekompromisinių ir nenuilstančių Dievo ir

lyne, įsventinamas kunigu. Kiek vėliau Tėvas Viktoras išvyksta į Romą ir ten studijuoja bažnytinę istoriją. Savo istorinės dizertacijos „Pranciškoniai Lietuvoje“, (De fratribus minoribus in Lithuania). Tenka pastebėti, jog šis svarbus istorinis veikalas yra lotynų kalboje

mas tautininkų valdž. policijos ir net išmestas iš gimnazijos. Vėliau įtemptos studijos užsienyje neleisdžia T. Viktorui plačiau pasireikšti kitose srityse. Tačiau baigęs studijas T. Viktoras aktyviai įsijungia į Italijos lietuvių gyvenimą ir ypatingai reikšiami labdarybės veikloje. Didelis pasiaukojimas ir sunkus darbas vargstančių tautiečių naudai palieka juose neišdildomus prisiminimus ir giliai padėką T. Viktorui.

Tačiau T. Dr. Viktoro veikla dar labiau sužydi jam atvykus Amerikon. Jau pirmomis dienomis lietuviškose parapijose pradėjęs vesti misijas jis išvažinėja beveik visą Ameriką. Jo gilūs ir nuosirdūs pamokslai netik persunkti Kristaus, bet ir Lietuvos meile. Apskritai Tėvo Viktoro veikloje ryškūs du švyturiai, kurie šviečia visą jo kelią: Dievas ir Tėvynė.

Tačiau Tėvo Dr. V. Gidžiūno veikla nesiribuoja vien misijomis. Apsigyvenęs Pranciškonų vienuolyne Kennebunk Port, Me. jis tuoj pradeda vadovauti Amerikos lietuviams tretininkams, kartu eidamas ir Lietuvių Pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos Amerikoje patarėjo pareigas.

1949 metų rudenį Tėvas Viktoras persikelia į Bridgeville, Pa. (netoli Pittsburgho), kur ligšiol vadovauja ten įsikūrusiems lietuviams pranciškonams.

Čia gyvendamas Tėvas Dr. V. Gidžiūnas dar aktyviau įsijungia į lietuvių veikimą. Pranciškonams perėmus globoti „Lietuvių Žinias“, Tėvui Viktorui praktiškai tenka visa sunki laikraščio išlaikymo našta. Norėdamas, kad lietuvių Pittsburghe dar daugiau klestėtų, jis suorganizuoja lietuvių katalikų radio pusalandį, kuriam pats ir vadovauja. Apskritai Tėvas Viktoras savo veikla Pittsburghe ir apylinkėse lietuviškąjį gyvenimą sujudino ir suaktyvino. Tikime, jog jo nenuilstantis darbas atneš gražiausių vaisių.

Baigdami linkime T. Dr. V. Gidžiūnui Dievo palaimos ir tikimės, jog jis ir toliau Tėvynės netekusiems lietuviams švies savo tauria asmenybe ir vadovaus mūsų laisvės kovai už Rūpintojėlių žemę. A. K.

Tėvas Dr. Viktoras Gidžiūnas, O. F. M.

Tėvynės darbininkų yra Tėvas Dr. Viktoras Gidžiūnas, O. F. M., kuris birželio 2 d. švenčia savo 10 m. kunigystės jubiliejų.

Truputis jo gyvatos duomenų. Tėvas V. Gidžiūnas gimė 1912 m. Lietuvoje, Dzūkijoje, ūkininkų šeimoje. Mokėsi suaugusių „Pavasario“ gimnazijoje Kaune ir Kretingos pranciškonų gimnazijoje, kurią baigė 1937 m. Įstojęs į Pranciškonų vienuolyną, tuometinio provincijolo Tėvo Dirvelės siunčiamas, išvyksta į Italiją studijuoti teologijos. Baigęs mokius 1940 m. birželio 2 d. Colleviti vienuo-

lė išėjęs iš spaudos. T. Dr. V. Gidžiūnas jau baigė paruošti ir antrąjį veikalą dalį. 1946 m. balandžio 13 d. su kitais trimis pranciškoniais T. Dr. V. Gidžiūnas pasiekė Amerikos krantus ir čia pradėjo savo šakotą veiklą.

Datos ir skaičiai tačiau neapima viso žmogaus, necharakterizuoja jį ir T. Dr. V. Gidžiūno taurios asmenybės.

Kristaus ir Tėvynės meile degtas T. Viktoras dar gimnazijoje įsijungia į slapta ateitinininkų veiklą, už ką buvo persekioja-

2. Vaikas išbėgo į sodą ir apkerėtas sustojo: ten tai niūksėjo senutė jo pirka.

Jam pasirodė, kad niekad jos nebuvo jos matęs tokios, kaip šį giedrų ir šviesų vakarą.

Stogo samana, saulėleidžio spindulių užlieta, buvo tokia žalia, taip grynai žalia, kad net žadą gniaužė bežiūrint. Nuo vakarinų atspindžių maži, krevi vi langai žerėjo raudoni, lyg ugnim ir krauju pasruvė.

Žiūrėjo Kazelis į tą stogą, į samanų kuokštus, tirstus ir švarius, žiūrėjo į tuos žiogrėlius ant kraigo ir į senovinius, iš medžio drožtus paukščius stogo galuose. Niekad jos toji pirka nebuvo tokia graži ir tokia žalia, kaip tą dieną, ir niekad jos širdies taip nesuskaudo, kaip dabar, kada netikėtai ant samanų pamatė užmestą sluotražį.

Atsiminė, kaip prieš penketa metų įsai lakstė, aną sluotražį apsižėgęs jodinėjo ir žygiavo. Iš pirkios tada išbėgo jo vyresnioji sesuo Katriutė ir puolėsi sluotos atimti. Nutvėrė už galų, abu jie tampėsi, rėkdami ir paraudė iš pykčio, kol jis ištraukė ražą. Katriutė vėl šokosi prie jo, ir matydama, kad neišlaikysias, jis sviedė oran šluotą, kuri nukrito ant stogo. Susikibė, jie draskėsi ir susikruvino. Perskyrė juos mama ir, ant suolo parsiguldžiusi, mušė Katriutę. Rietynėse visados ją laikė kalta, nes ji buvo smarki ir, kai supykdamo, niekam nenusišleisdavo. Tą pat vasarą

jinai mirė džiova...

Jau daug sykių šie sodai pražydėjo ir vaisius užmezgė. Ant medinio Katriutės kryželio kapinėse jau kerpė užaugo, gi sluotražis buvo kaip buvęs ant stogo, — ir kodėl Kaziukas kaip tik nūnai praregėjo, kad niekas jo nenuėmė nuo tos žalios, akį veriančios samanos?...

Nuleidęs galvą, jis prisirišino prie pirkios, čiupinėjo storas jos sąsparas ir kadaisė tvirtus sienojus, dabar jau patrešusius, trandžių sugražiotus. Šisai namas buvo sužeistas ir ligšiol, kaip senas kareivis, rodė savo kirčius ir randus. Tie žaidžū ženkliai buvo iš Didžiojo karo laiku, kada vokiečių granatos krisdavo į Karužų pievas ir į sodą, o viena pataikė į kluoną, išplėsdama sienoje skylę. Kitas sviedinys sprogo už kelių žingsnių nuo pirkios, kurios vietoje langai išbyrėjo, ir ant karties kaboje rusų kareivių marškiniams ir autai į skutus sudrisko. Nuo tada šukių ženkliai pasiliko sienojuose ir langų staktose.

Lyg atsisveikindamas, berniukas glostė anuos skeveldrų kirčius rastuose, sakytum, grabinėdamas seną ir gerą veidą, kurio kiekvienas randas ir kiekviena raukšlė yra pilna rūpesčių, neišsakytų pasakų, vargų ir lelijonių.

Jis dar sykių norėjo žvelgti į tą žalia ir tirstą samana apžėlusį stogą, bet susigėdo, kai atsiminė sluotą. Nepakėlęs akių, jis atsistojo ant priemenės slenkščio ir klausėsi: o gal vienu išgirs juoką, dainos žodžius.

ratelio dūzgimą ar staklių trinkesėjimą?

Ten buvo ramu ir vieniša. Kietai suplūkta, moline priemenės asla, gruoblėta ir nelygia, įsai nuėjo į šeimyninę ir sustojo ant slenkščio.

Jis laukė ten ilgai, lyg įžengęs į svetimą namą ar išbrovęs į jam užgintą vietą.

Tada Kaziukas išgirdo nei tai dejavimą, nei tai keno aimaną.

Visus žmones jis buvo palikęs naujoje tribojeje. Ano graudaus, besiskundžiančio balso nustumtas, jis dairėsi ir negalėjo suprasti, iš kur eina tas gailavimas. Pagaliau susivokė, kad kas nors dejuoja ant aukščio. Jis buvo girdėjęs apie vaidinuoklius, apie dvasias, apie aitvarus ir kaukus. Jis juokdavosi iš tų mamos ar močiutės pasakų, bet nūn jam buvo nyku ir neramu.

Jis nusišypojo: gi tai karveliai burkuodami gailavo, aimanavo ir šnekėjosi savo gūniuose palėpėje!

Prieš migdami, jie burkavo gailiai, tarsi pasakodamiesi kokią graudžią žinią. Čia pakeldami, čia nuleisdami savo gurklinius balsus, sutūpę ant rausvų kojyčių, jie šnekėjosi savo šneka, skundėsi, dejuo ir verkė verkę, kaip tik žmogus verkty, nelaimės ištiktas.

Daug sykių berniukas buvo girdėjęs juos burkuojant. Se-

SVETIMAS PAVASARIS

B. Rutkūnas

Pavasaris lipa į kalnus, skeidžiasi šlaito lazdynas, čiuurkšlėm upokšniai pilas — man Lietuva vaidinas, mėlynas tėviškės šilas.

Juokiasi vėjas užkimes, skrenda debesys švino, kalnų grūmoja galvos — man Lietuva vaidinas, kvepiančios tėviškės kalvos.

Grūdų čia saujom nebarst, nutysta laukas plynas, nežvilga dirvoj noragas — man Lietuva vaidinas, žalių atolų vagos.

Nėr rūtų, čiobreljų, pievų, medum negirdo krūtinės, aušrų vieversėliai negieda — man Lietuva vaidinas, žiedais darželiai nuriedė.

Nedūžgia samanės, kregždės, padangės kurčios slogina, ir skausmas mano rimuos... Man Lietuva vaidinas, Rūpintojėliais parimus.

BALF PIRMININKO MISIJA EUROPOJE

Lietuvių tremtinių problemas dar nepasibaigė; nežiūrint, kad toks didelis jų skaičius atvyko į Ameriką ir kitus kraštus, daugelis lietuvių dėl įvairių priežasčių užkliuvo pereinamosiose stovyklose ir kitur Vokietijoje, Austrijoje ir kitur. Jiems pagelbėti reikia dėti ypatingas pastangas, nes daugelio reikalai ir bylos painios ir komplikuotos. Todėl Balf pirmininkas suprastamas šių lietuvių padėti, savo atostogų iš universiteto metu, vieną mėnesį pabūgęs dar daugiau klestėtų, jis suorganizuoja lietuvių katalikų radio pusalandį, kuriam pats ir vadovauja. Apskritai Tėvas Viktoras savo veikla Pittsburghe ir apylinkėse lietuviškąjį gyvenimą sujudino ir suaktyvino. Tikime, jog jo nenuilstantis darbas atneš gražiausių vaisių.

Baigdami linkime T. Dr. V. Gidžiūnui Dievo palaimos ir tikimės, jog jis ir toliau Tėvynės netekusiems lietuviams švies savo tauria asmenybe ir vadovaus mūsų laisvės kovai už Rūpintojėlių žemę. A. K.

Kun. Dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., neseniai pasirodė su savo istorinio veikalą pirmąja dailimi. Po kiek laiko pasirodys ir kitos šio veikalą dalys (teko nugirsti: jos jau parašytos). Visas veikalas apima Pranciškonų istoriją Lietuvoje. Veikalas buvo skirtas kaip dizertacija bažnytinės istorijos doktoratui gauti. Veikalas parašytas gražia, stilinga lotynų kalba.

Pirmiausia turime pastebėti, kad šia proga veikalą nenagrinėsimė specialia istorine kritika: tai bus padaryta kita proga. Čia veikalą tiesime tik bendra charakteristika, suprantama ir įdomia eiliniam skaitytojui.

Mes dar neturėjome mokslinės, plačios Pranciškonų gyvenimo Lietuvoje istorijos. Tiesa, tuo reikalu buvo įvairių straipsnių parašyta. Bet tai tik viso dalyko trupinėliai. Kun. V. Gidžiūnas, O.F.M., ir emėsi šio labai sunkaus darbo.

Šiam rimtam veikalui rašyti jis panaudoja (pagal sąrašą veikalą I dalyje apie 100 pirmaeilį šaltinių ir apie 50 autoritetingų veikalų. Bet iš knygos turinio matyti, kad jis naudojo ir daugiau šaltinių ir veikalų, nei trauktų į knygos sąrašą.

Knyga turi 3 skyrius ir apima Pranciškonų gyvenimą Lietuvoje ir gretimose kraštuose nuo (jų įsikūrimo) 1245 iki 1517 m.

Autorius pirmiausia nagrinėja Pranciškonų kūrimąsi ir veikimą tuometinėje Lenkijoje, Bohemijoje, Prūsijoje ir Livonijoje. Pranciškonų kūrimasis Lietuvoje Mindaugo laikais; Pranciškonų plėtimasis Lietuvoje Vytenio, Gedimino ir jo palikuonių laikais. Pranciškonų provincija Lietuvoje. Pirmosios jų bažnyčios Vilniuj, Kaune ir kitur. Toliau įdomiai narplojamas tuometinis Lietuvos Pranciškonų religinis gyvenimas, jų tautybė, jų gausumas ir t.t. Pagaliau plačiai nagrinėjamas Pranciškonų vaidmuo lietuvių kristijanizacijos laikotarpyje.

Iš čia sužinome, kad du pirmieji katalikiškiosios Lietuvos vyskupa Andriejus Vasilio ir Jokūbas Plichta buvę taip pat pranciškoniai. Plichta netgi lietuvis. Studijos gale pridėtos kelių dokumentų — laišku ištraukos, vaizduojančios Gedimino pažiūras katalikybės bei pačių pranciškonų reikalą.

Visa knyga parašyta metodingai ir labai kruopščiai, kiekvieną tvirtinimą paremiant šaltiniais ir įvairiomis citatomis.

Žinoma, knyga (jau pradėjio minėjom) parašyta lotynų kalba. Todėl labai retam lietuviui tejkandama. Betgi mes esame nuomonės, kad jos autorius ją išverstų į lietuvių kalbą. Tai juk pareikalas kur kas mažiau laiko ir darbo, negu pareikalavo ją parašyti.

Su šia istorine studija kun. Dr. V. Gidžiūnas išėjo į viešumą kaip stiprus ir talentingas istorikas. Tikime, išleisdes likusias šios, Pranciškonų istorijos dalis, autorius duos visuomenei dar daug ir kitų, vertingų istorinių dalykų.

A. Scriba

LIETUVI, tavo tikėjimas yra tavo tautinė jėga. Todėl, eidamas į pasaulį — **NEŠKIS** su savim lietuviškus religinius ženklus: kryžių, Rūpintojėlių, mūsų šventovių Marijos paveikslus; **MELSKIS** iš lietuviškos maldaknygės, giedok lietuviškas giesmes, — jei nebus galima bažnyčiose, tai bent namuose;

ŠVESK lietuviškas Kūčias su paplotėliu ir šieniu, Verbų dieną su verbomis, Velykas su procesijomis, Sekmines su berželiais, Vėlines su žvakėmis ant savo mirusių tautiečių kapų;

SKELBK visiems, o ypač svetur gimusiems savo vaikams, mūsų didvyriškas religines kovas, prasidėjusias Kražiais ir nepabaigiamas visame pasaulyje žinomo kankinio vyskupo Matulionio mirtimi;

KARTOK legendas ir pasakojimus apie kilniasias ir tauriasias mūsų asmenybes, pelniusias savo šventumą kovoje už mūsų tautos teisingas teises;

PALAIKYK geruosius tautinius darbo, apsirengimo, žaidimo, poilsio, svečiatvimosi papročius, nes jie reiškia dorinį mūsų tautos charakterį;

SAUGOK lietuvių gera vardą, nes mūsų tautai būdingas pabrėžimas žmogaus vertės, kuri surišta su jo vardu;

UGDYK bendruomenišką lietuvių dvasią ir tautinį solidarumą: priklausyk lietuviškoms organizacijoms, palaikyk lietuvišką spaudą.

(Iš Stasio Ylos knygutės emigruojantiems lietuviams „Lietuva Brangi“.)

KUR BAKUŽĖ SAMANOTA

ANT. VAIČIULAITIS

niau jų uldavimas jam rodydavosi čia kaip ramus pašnekesys, vakaro sulaukus, čia kaip meilios žodžiai, čia vėl kaip dienos darbų pasipaskojimas arba kaip ilgesio gaida, bet niekad jos nebuvo pasitaikę, kad jie taip aimanuotų ir verkty, kaip tik našlaitėlis savo vargė raudoty.

— Gal jie žino, kad žmonės juos užmiršo? — toptelėjo vaikui.

Jam buvo gėda, kad nerado karveliams vietos naujoje pirkioje.

— Gal jie jaučia, kad Straupuolėnas tuoj nuplės stogą ir išardys jų gūžtas, — mąstė sau jis, žadėdamasis perkelti gūnias.

O ten, po žalia samana, ant kurios geso paskutiniai spinduliai, vis uldavo balandžiai, netyliai skūsdamiesi. Su jų liūdnu burkavimu susipynė kitas balsas, lėtas, toks pat graudus: tai Danutė, nešdama iš šulinio vandenį, niūnavo:

Sunku akmenėliui
Ant kelio gulėti,
Dar sunkiau našlaitėlei
Vargėli vargti...

bar pasižiūrėjo į pirkia.

Štai čia buvo jo namas, jo senoji pastogė, kur jis gimė, kur kadaise pirmu kartu pralangą matė sodo medžius ir žalias pievas, pilnas pavasario žiedų. Čia jis mažas mažiutis pirmą sykį suriko gyvenimui, pirmą sykį atsistojo ant nedrauskių kojelių ir išaugo į berniuką, kuris vakarėliuose su mergaitėmis jau žaisdavo ratelį.

Tuščia, nyki prieblandoje niūrojo senoji pirkia. Sienose tinkas buvo aptrupėjęs, paveikslai išnešioti, ir jų vietose bolavo šviesesni keturkampiai. Tik šventas Rokus buvo dar likęs su savo asociais ir su šuniu prie žaidotos kojės. Nebuvo jau čia nei stalo, nei suolų, nei lovos, iš kurios šiaudai buvo pakreikti kertėje.

Jis atsisdėjo ant tų šiaudų, jau sudulėjusių. Atsirėmęs į sieną, jis nieko nemąstė ir nieko negirdėjo, vien tik žvalgėsi ir žvalgėsi, lyg trokšdamas savo galvos amžinai išidėti ir tas nelygias grindis, ir storas durų vėnis, ir sunkias sijas. Viena sija buvo papuvus, ir mama bijodavo, kad ji nelūžtų, kai kildavo rudens audros, kai vėjai staigdomai lėkdavo per laukus, plėsdavo pirkios stogą, o visas namas braškėte braškėdavo. Juodomis naktimis, susėdę prie spinksinčio žiburėlio, jie klausydavos vėjų šėlimo už sienų, ir kad sija, lūžusi, neužgrūtų,

jie ant stalo užkeldavo piestą, kaip ramstį. Tada ir mamai ir vaikams būdavo drąsiau klausytis rudens vėtrų juodose naktyse.

Sutemose stūksojo didelė Krosnis. Oi tai verkė raudoją ant tos krosnies Kazelis savo mažiutės seserėlės, kai ji mirė.

Onutė buvo jos vardas, ir ji gimė karo pradžioje. Atsiminė jis, kaip vieną pavasario rytą močiutė paėmė jį už rankos ir pasakė: „Turi naują sesutę“. Senelė nuvedė jį seklyčion, kur langai buvo uždangstyti lovatišėmis ir kur toje geroje, jaukioje prietemoje gulėjo mama. Vaikas neišmanė, kur čia pasidėjus, ir močiutė pristūmė jį prie lovos. Nežinodamas, ar gerai ar blogai daras, jis pabučiavo motinai ranką, besilinsinčia ant patalų. „O čia lėlutė“, vėl atsuko berniuką senelė. Tik dabar jis pamatė lopšį ir mažiutį, susiraukusį veidelį, paskendus tarp priegalių ir mezginių. Tas veidelis ramiai miegojo.

Paskui jis labai mylėjo savo mažą seserį Onutę. Jis tupėdavo prie jos lošelio, supdavo jį, jei mergytė pravirkdavo, jį saisi švilpiniudavo ir čiulpsėdavo, kol ji pralinksmedavo.

Ir kaip šiandien jis regėjo aną vėlios vasaros rytą. Buvo saulėta ir gražu. Iš klėties, kur miegojo, įsai nubėgo į pirkia, ir, nesavas, sustojo atdarose duryse. Asla buvo švariai iššluota ir šviežiū smėliu nubarstyta. Tiesiai prieš jį, prie sienos, tarp dviejų grabnyčių, gulėjo Onutė,

vienų viena tą rytmečio valandą, ant lentos aukštai uždėta ir mėlynu kaspiniu perjuosta. Ji buvo mirusi. Kaip paukštytė, be žinios, ji vieną rytą pasirodė šiuose namuose, — ir išskrido nejuociomis, be garso, nei toji mūsų laukų čiulbuonėlė.

Palaidojo Onutę kaimo kapinėse, be kunigo, be varpų gaudimo. Kaziukas tada ganė avis, ir jįsai matė, kaip iš namų pro vartus išėjo moterų pulkelis. Per rankšuostį perjuosusios, jos nešė baltą jo sesers grabelį. Jos ėjo per pievas, užlipo ant kalnelio, šaukdamas šermentų giesmes tuose vėlyvos vasaros laukuose. Mama ėjo paskui, už pažastų pavidima, ir vis rodė, kad ji štai ims ir suklops ant tos žemės juodos, į kurią nešė užkasti tą mažiutę jos dukterėlę, jos širdies plakimą.

Liūdnomis rudens naktimis, kada vėjai sode gaudydavos ir staugdavo, Kaziukas, ant krosnies susivyniojęs į tėvo milinę, plačiai atmerktomis akimis žiūrėdavo į naktų tamsybę, galvodamas apie savo mirusią seserį Onutę. Gailėstis apimdavo jį, ir jįsai verkėdavo jos, pasikukčiodamas, kaip tik mažas vaikas gali raudoti tų, kuriuos mylėjo ir kurių jau nėra. Motina nubusdavo iš miegų ir klausdavo patylomis: „Kazeli, ko verki, gal ką skauda?“ Nesulaukus atsakymo, jįsai ilgai klausydavosi, ir tik paskui berniukas pa-jusdavo jos lengvą miegą lovoje, toje pat vietoje, kur jis nūn sėdėjo ant šiaudų asioje.

PAVASARINIS "LIETUVIŲ ŽINIŲ" VAKARAS

Gegužės 28 d. 7 val. vakare Lietuvių Piliiečių Svetainėje įvyko jausmų ir menine programa turtingas "Lietuvių Žinių" pavasarinis vakaras. Pirmoje dalyje Clevelando meno mėgėjų būrelis suvaidino J. Sadausko režisuotą vieno veiksmo komediją "Aš numiriau". Veikalėlis suvaidintas vykusiai ir žiūrovams sukėlė skanaus juoko. Vaidino: M. Trainaukaitė, P. Sutkus, V. Čyvas, A. Česnavičius ir Amžiejus.

Po to gražiai pasirodė Šv. Pranciškaus akademijos studentės sudainuodamos "Lopšinė, "Nendrė" ir "Miškų gėlė" ir išpildymos tris lietuvių tautinius šokius: "Šušta", "Malūnėli" ir "Žiogelis". Dainas ir šokius paruošė sesuo M. Leonina.

Antroje programos dalyje "Maironio" ansamblio dramos būrelis, vadovaujamas aktorius Igno Gataučio, suvaidino vieno veiksmo komediją "Vienas iš mūsų turi apsviestį". Veikalėlis jau yra daugiau negu pavykęs. Nors vaidintojai buvo mėgėjai, tačiau gabaus profesionalo aktorius rankose (režisavo Ig. Gatautis) jie sugebėjo sukurti sceniškų charakterių taip, kaip scenos menas to reikalauja. Būrelis žengia dar

tik pirmuosius žingsnius, tačiau jie gražūs, tvirti ir daug vilčių žada. Reikia džiaugtis aktorius Ig. Gataučio pasiūlymu ir trūstu ir tikėti, jog jo vadovaujamas būrelis bedirbdamas išaugs į rimtą scenos meno vienetą. Vaidino: Birutė Jucevičiūtė, Vera Maskeliūnaitė, A. Krapavičius ir Bronius Šukys.

Girtinas yra ir puikus grimas bei visiškai geri rūbai, kurie žiūrovams suteikė estetinį malonumą. Jaukiai žiūrovus nuteikė ir komp. J. Stankūno 12 metų dukrelė talentingai solo sudainuodama "Na tai kas" (K. Kavacko) ir "Lakštingalos dainą" (V. Kuprevičiaus). Akompanavo komp. J. Stankūnas.

Pabaigai "Maironio" ansamblio vyrų choras be priekaištų išpildė "Šią naktelę" (St. Šimkaus) ir "Žalioj girelėj" (J. Gaubo).

Negalima nepaminti ir kelių trūkumų, ypač pasivėlavimo ir dėl kažkokių priežasčių vakaro programos ištesimo, kurie truputį vargino žiūrovus. Gi apskritai vakaras buvo labai jausmų ir gausiems žiūrovams paliko gražių įspūdžių.

Po programos jaunimas turėjo progos ir pašokti. J. V.

LIETUVIŲ DIENOS ISTORIJA

Kadangi Pittsburgho visuomenė linksmam laukia Lietuvių Dienos, pravartu ir įdomu atsiminti tos Dienos istoriją. Pittsburgho Lietuvių Diena yra artimai sujungta su Šv. Pranciškaus Seserų Vienuolynu. 1922 metais, Dievo Šventai Apveizdai leidžiant, vienuolynas tapo įkurtas Rūpestingų Gerb. Kun. M. Kazėno pasidaravimu, 1923 vienuolynui buvo nupirktas žemė. 1924 m. jau pirmasis lietuvių išvažiavimas ant Seserų ūkio tapo surengtas.

Aukšto idealo kunigai ir išmintingi žmonės tais laikais buvo susidomėję švietimu, taigi lietuviškas vienuolynas, kaip mokslo židinys, maloniai buvo laukiamas ir gausiai remiamas. Pittsburgho lietuviai laikė garbę turėti mokslo židinį ir todėl jį giliai įvertino gausiai remdami aukomis. Gerbiami Pittsburgho klebonai sumanė gerą būdą gausingam paramai teikti: surengti milžinišką pikniką. Viena iš veiklųjų organi-

zacijų — L. R. K. S. Amerikoj pasiėmė šitą sunkų ir atsakomybę darba. Gabūs tos organizacijos vadai ir uolūs nariai, sutraukė minias žmonių ir atnešė labai gražių vaisių — paramą naujam vienuolynui. Matydami, kad tai yra gražus dalykas ir šventas tikslas, nutarė kas metai surengti tokį išvažiavimą, Šv. Pranciškaus vienuolyno patalpose. Prakilnius dvasios susivienijimo vadai, pasikalbėję su klebonais, pavadinę šitą išvažiavimą Lietuvių Diena. Taigi, šiais metais jau bus 26 piknikas.

Kaip kas metai piknikas bus Liepos 4 dieną pas Seseris Pranciškietes. Šventos Mišios už gyvus ir mirusius geradarius ir rėmėjus bus 12 valandą. Įdomi programa prasidės apie 4 valandą p. m. Linksmos muzikos, gardžių valgių ir skanių gėrimų bus iki soties.

Visus nuoširdžiai kviečiame į linksmą Lietuvių Dieną. Rengimo komitetas

Nuoširdi Padėka

Visiems prisidėjusiems prie "Lietuvių Žinių" vakaro rengimo ir jo pasisekimo tariame gilų ir nuoširdų padėkos žodį. Ačiū Tėvams Pranciškionams, Povilui Dargiui ir Jaunesiems Lietuviams, už paskelbimą per savo radio pusvalandžius. Ačiū klebonams kun. J. Misiui, kun. E. Vasiliauskui, kun. V. Abromaičiui ir P. Lunskiui už pagarsinimą bažnyčiose. Ačiū seselei M. Leonai ir Šv. Pranciškaus akademijos studentėms už prisidėjimą prie programos dainomis ir tautiniais šokiais. Ačiū Mrs. A. Jucevičienei už surengimą vaišių svečiams artistams iš Clevelando. Ačiū Mrs. M. Petraitienei, Mrs. Mortai Brazauskienei, Mrs. D. Kvederienei, Mrs. M. Onaitienei, P. Jurgaičiui, Algimantui Penkauskui, Simonui Aleliūnui, Mrs. V. Jakštenei, W. Količiui, Mrs. J. Pikturmai už suteiktą pagalbą.

Ypatingą padėką reiškiamė Lietuvių Piliiečių klubui už suteiktą veitui salę, Clevelando svečiams artistams ir Maironio ansambliui už taip gražios programos išpildymą.

Ačiū bilietų platintojams ir visiems atsilankusiems į šį "Lietuvių Žinių" parengimą.

"Lietuvių Žinios"

PADEKA

Sekmadienį, gegužės mėn. 28 dieną mūsų Vienuolyną aplankė didžiai gerbiamoji ponija Anastazija Baltrūnienė. Savo lankymosi metu įteikė \$810 naujos kopytėlės sėdynės įrengti. Su didžiausiu džiaugsmu ji tą čekį Motinėlei padavė ir tuo pačiu prašė įrašyti jos mirusį vyrą a.a. Juozą Baltrūną į Amžinų Rėmėjų Narius. Su tuo pačiu džiaugsmu bei padėka Motinėlei priėmė jos auką. Lai Dievulis mūsų geradarię apdovanoja malonėmis reikalingomis šio gyvenimo vargus pakelti, sveikatos ilgus metelius Jo garbei gyventi ir sekmę visuose darbuose.

Įvertinam ponios Anastazijos Baltrūnienės auką, nes tai yra Dievulio atgarsis į mūsų maldas, kurias kasdien aukojame Jam prašydamos pagalbos naujos statybos reikalui. Statybos fondas dar reikalingas daug daugiau dolerių planus įvykdyti. Tad tikimės, kad atsiras daugiau gailingųjų bei mūsų atjauciančių žmonių, kurie taip pat nesigailės aukų Dievo namui. Mūsų malda, mūsų geri darbai bei pasiauko-

jimai bus dovanoti Anastazijos Baltrūnienės intencijoms. Lai Dievulis jai gausiai atlygina. Šv. Pranciškaus Sesers

Remkime savo laikraštį

"Lietuvių Žinios" norėdamos gyvuoti ir toliau tęsti gražų lietuvių darbą išievoj, kreipiasi į savo geruosius skaitytojus, prašydamos pagalbos. Vien tik prenumeratos neužtenka jų išsilaikymui. Kilo sumanymas padaryti nors mažą loteriją, kad sukūlus kiek nors pinigų laikraščio patobulinimui.

Būkite geri, mieli skaitytojai, išplatinkite gautas knyguotes, o mes būsime jums begaliniai dėkingi už darbą ir auką kilniam ir patriotiniam tikslui.

Vėliausias terminas gražinti knygučių šakneles, kurios dalyvaus laimėjime, yra birželio — June 17 d.

Lietuvių Dangun

Žengimo parapijos gegužinė

Pirmoji lietuvių Dangun Žengimo parapijos gegužinė arba piknikas įvyks 4 dieną birželio, sekmadienį, gražiam Franklin Grove parke. Kaip visuose piknikuose taip ir šiame bus linksma ir įdomi programa, kuri suteiks dalyviams nemaža malonumo. Kas nori gražiai laiką praleisti teneužmiršta šios gegužinės datos, 4-tos dienos birželio. Klebonas kunigas Misius ir rengėjai iš anksto kviečia visus atsilankyti.

Gražus piknikas Bridgevilleje

Memorial Day — Žuvusiųjų minėjimo dieną (geg. 30 d.) Bridgevilleje įvyko vietos lietuvių parapijos jauti gegužinė. Apie du šimtai bridgevillečių ir pittsburghiečių (jų tarpe gražus būrelis tremtinių) gražiam ore ir puikioje žaliuojančioje gamtoje linksmai praleido šventadienio popietį.

SIULOMAS 1 GYV. KAMBARYS SU VIRTUVE

Mažai tremtinių šeimai siūlomas 1 gyv. kambarys su virtuve. Mėnesinė nuoma — 10 dol. Sužinoti "Lietuvių Žinių" administracijoje.

LIETUVIAI SIBIRE

Rusijoj gyvena, arba merdėja, tūkstančiai lietuvių. Jie yra mirę savo šeimoms, savo tėvynei.

Jokios vilties, kad tie kaliniai, kurie mylėjo savo Tėvyne, galėtų kurią nors dieną išvysti tą dangų, po kuriuo gimė, ar tą žemę, kuri buvo jų lopšys.

Tie nelaimingieji koncentracijų stovyklose privalo atlikti gyvuliškus laukų darbus, arba dirbti fabrikuose, kur gaminami ginklai jų pačių ir mūsų civilizacijos sunaikinimui.

Dėl šios sunaikinimo ir mirties programos dirba be atvangos mūsų broliai lietuviai išvežti Sibiran.

Ar visi lietuviai, gyvenantieji Amerikoj, pagalvojo apie skausmą, kuris slegia aunos nelaiminguosius?

Ar Stalinas su savo komisarais jaučia tų nekaltųjų žmonių kančias, ar mato jų kruvinas ašaras? Ar tie raudonieji buveliai supranta, jog jie išplėšė

iš jų gyvenimo idealą ir meilę, paversdami juos automatais ir vergais?

Kodėl Kremliaus žmogždžiai žudo tuos nekaltus žmones?

Tūkstančiai lietuvių neteko savo vardo, nei šypsenos ant savo lūpų. Raudonieji Rusijos vanagai drasko jų kūną.

Kiek kartų iš tamsių Sibiro urvų po sunkaus darbo, išblyškusiomis veidais, ašarotomis akimis, norėtų pažvelgti į savo mylimą šalį, kur yra gal dar gyva motina ar sesutė, brolis ar dukutė, kurie tebelaukia grįžtančio namo.

Kiek kartų širdies suspaudime jie šaukia rankas sudėję, trokšdami priglauti prie savo širdies motiną ar žmoną, sūnų ar dukrele. Bet veltui. Jie jau palaidoti gyvi Sibiro miškuose.

B. M.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZLYS, Savininkas

1816 Carson Street

PITTSBURGH 3, PA.

Everglade 4850

Phone, FEderal 1622

HASER

Funeral Home

AMBULANCE SERVICE

Mes esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chartiers Avenue

McKEES ROCKS, PA.

JAUNŪJŲ LIETUVIŲ PIKNIKAS

Birželio — June 4 d., sekmadienį, Lithuanian Country Club ūkyje įvyks Jaunųjų Lietuvių rengiamas piknikas, kurio metu bus išrinkta gražiausia Pittsburgho lietuvių kolonijos lietuvaite. Sprendėjais pakviesti penki Pittsburgho apskrities teisėjai.

Bus du geri orkestrai, kurių vienas gros nuo 2 val. piet iki 6 val. vakaro, o antras nuo 6 val. iki 12 val. nakties. Bus taipgi skanių valgių.

C. K. PIKIEL

General Insurance

Notary Public

Marriage Licenses

Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.

S. S., PITTSBURGH, PA.

Phone EVerglade 1-2300

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS

Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—

CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Tel.: AT. 7399

Phone HOmestead 3169

Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS

Motors -:- Radios -:- Refrigerators -:- Belts and Brushes

To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street

Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška kopyčia dykai visiems. Kreipldamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEmlock 1-0203

2128 Carson Street

S. S., Pittsburgh, Pa.

KRONIKA

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA SOUTH SIDE

Didelės išklmės Šv. Kazimiero parapijoj

Praėjusį sekmadienį, gegužės mėn. 28 dieną, Šv. Kazimiero bažnyčioj 57 vaikučiai per 8 val. mišias priėmė pirmąją Šv. Komuniją. Bažnyčia buvo pilna žmonių, iš kurių didžioji dalis (vaikučių tėvai ir artimieji) taip pat priėmė Šv. Komuniją.

Baltutėliai apsirengę vaikučiai (mergaitės su velumais ant galvų) atrodė lyg iš dangaus nužengę angeliukai. Daugelio vyresniųjų akyse žibėjo šventos ašaros.

Mišias laikė ir gražų pamokslą pasakė klebonas kun. M. J. Kazėnas. Vaikučius pirmajai Komunijai sumaniai prirengė parapijos seserys.

Po pietų buvo sodaliečių išklmės. Baltai ir melsvai apsirengusios merginos, apėjusios bažnyčioj ratu procesija, sustojo ties Šv. Marijos statula, kurią simboliškai apvainikavo. Po to kun. J. Skripkus įrašė naujas nares į sodaliją, pasakydamas gražų pamokslą.

Jūs, sodalietės, gyvenate šiame gyvenime, bet ne šiam gyvenimui, — kalbėjo pamokslininkas.

Po visų išklmių sodalietės

su savo svečiais gražiai pasivažiavo parapijos svetainėj.

Laidotuvių direktoriaus Adomo Marčiulaičio tėvas Adomas Sr., 78, po sunkios ligos antradienį vakare mirė. Laidotuvės įvyks šeštadienį.

Šv. Kazimiero aukštesnioji mokykla savo mokslo metus baigs birželio mėn. 11 d. 3 val. po pietų išklmėmis, per kurias baigtuvių kalbas pasakys Pittsburgho miesto mayor David Lawrence ir Prof. Dr. K. Pakštas.

Kun. J. Girdis laukiamas grįžtant iš savo Šv. Metų kelionės birželio mėn. 2 d. naktį.

Per "Decoration Day" Šv. Kazimiero kapinėse Pittsburghe įvyko didelės išklmės. Žmonių suvažiavo suėjo apie 600. Pamaldas laikė kun. Misius ir kun. Kazėnas.

Po pamaldų buvo šventinami kapų paminklai. Po to, už mirusių buvo apeiti Kryžiaus keliai. 6 šeimos įsigijo šeimyninius sklypus.

Kadangi buvo labai gražus oras, tai dalyvavusių nuotaika buvo labai gera.

Išklmėse dar dalyvavo kun. Lunskis ir kun. Karaveckas.

PIRMAS ŠIŲ METŲ VASAROS DIDYSIS

ISVAŽIAVIMAS

RENGIA "LIETUVIŲ ŽINIŲ"

BIRŽELIO — JUNE 18 DIENĄ, SEKMADIENĮ

Lietuvių ūkyje — Willock, Pa. (Lithuanian Country Club)

GERAS ORKESTRAS ŠOKIAIS. — VAIŠĖS SU SKANIAIS UŽKANDŽIAIS. — DOVANŲ LAIMĖJIMAS.

Čas daryti neturint automobilio? Labai paprastai; Sėskis į streetcarį nr. 53 arba 77/54 ir važiuok į Carrick; gale linijos, Brentwoode, išlipk ir tuojau sėskis į ten esantį automobilį, kuris nuveš tiesiog į Lietuvių Ūkį. Patarnavimas nuo 2 val. iki 5 val. popiet.

RENGĖJAI

CLEVELANDO ŽINIOS

LIETUVĖS DALYVAVO KATALIKIŲ MOTERŲ SUVAŽIAVIME

Gegužės 23 d. Clevelande įvyko Clevelando vyskupijos tarptautinis katalikių moterų suvažiavimas. Po mišių Šv. Jono katedroj, kurias laikė vysk. E. Habon, konferencija ir iškilmingi pietūs įvyko "Cleveland Hotel" patalpose. Konferencijai dalyvavo daug žymių svečių, jų tarpe Miss Mary Donohoe, Msgr. W. L. Newton, S. S. D. V. F. iš Elysia, Ohio, J. E. Edw. F. Hobon, S. T. D. ir kt. Šiam suvažiavime Lietuvos moteris atstovavo: H. Roman,

V. Doneels, T. Chesna, Vl. Šukienė, Jadv. Damušienė, F. Skušinskienė, Ag. Navickienė ir P. Glugodienė. Reikia pažymėti, jog Tarp-tautautinės Katalikių Moterų organizacijos komitete lietuves atstovauja Moterų Sąjungos 26-tos kuopos atstovės T. Chesnienė ir V. P. Šukienė. Suvažiavime dalyvavo per 700 atstovių. Jam vadovavo Mrs. P. Edward T. Butler, gale pasakiusi gražią padėkos kalbą. Koresp.

SPAUSDINAMAS LIETUVIŲ ARCHYVAS

Įvairiuose kraštuose gyvenantiems lietuviams pranešama, kad vėl tęsiasi LIETUVIŲ ARCHYVO spausdinimas.

LIETUVIŲ ARCHYVA įsteigė lietuvių laikraštiniškai Lietuvoje 1941 metais. Jo Kaune ir Vilniuje pasirodžiusiose keturiuose tomsuose buvo aprašyta pirmoji bolševikų okupacija. Penktajam tomui vokiečiai jau nebedavė leidimo.

Tremtyje spausdinti LIETUVIŲ ARCHYVĄ buvo neįmanoma.

Dabar LIETUVIŲ ARCHYVAS, Lietuvos Istorijos Metraštis, apima bolševizmo, nacionalsocializmo ir tremties metus, spausdinamas Jungtinėse Ame-

rikos Valstybėse. Bus paskelbta dar niekur nespausdintos dokumentinės medžiagos.

LIETUVIŲ ARCHYVAS tęsiniais bus spausdinamas mano gyvenamojoje vietoje einančiame lietuviškame laikraštyje DIRVOJE. Adresas yra toks:

LIETUVIŲ ARCHYVAS
6820 Superior Avenue,
Cleveland 3, Ohio, USA.

Kad įvairiuose kraštuose gyvenę lietuvių galėtų pasiręsti sekti LIETUVIŲ ARCHYVĄ, pranešu, jog su DIRVOS redakcija yra susitarta pradėti jį spausdinti nuo š. m. liepos mėn. 6 dienos, t. y., DIRVOS 27 numerioje.

Jonas Leonas,
LIETUVIŲ ARCHYVO
redaktorius

Cleveland,
1950 m. gegužės 13 d.

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE

6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

NAMŲ APŠILDYMAS

DABAR yra patogiausias laikas apšildinti namų apšildymu. Mes paruođame ir įrengiame automatiskus moderniskus Gaso Furnasus, įdedame automatiskus Barber Burnerius į angliais kūrenamus furnesius ir įvedame automatiskus gazu vandenio šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750
Nakėia ir sekmadieniais PO. 9548

7123 Wade Park Cleveland 3, Ohio HE 1-8250

"FOR FINER FLOORS"

FRANK BICKOFF & CO.

Didelis pasirinkimas visokių linoleumų, kitokių grindims patiesių, geriausių ir prastesnių, o taip pat ir guminių. Du Pont įvairių rūšių dažai. Atleikite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu. Pageidaujantiems atsilygime pavyzdžius. Nuoširdus patarnavimas.

P. J. KERŠIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausia kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gausit geriausių patarnavimą.

Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgocio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama.

Kada galėsite sugadinti ar apdeginati tamstų namą ar fornicius, dėl pilno jų apkaunavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME

(Jakubauskienė—Laisniuota Laidotuvių Direktorė)

Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisinga patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir gerisnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligoninių pervežimui ir iš ligoninių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuoti: ENdicott 1763

6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

UTach 1-3040 Visokių rūšių mašinų taisymas.

MAX'S AUTO BODY SHOP

Specialistai

sudaužytų mašinų taisyme, dažyme ir spalvų pritaikyme
Max Lelodec, Prop.
1109 East 61st Street Cleveland 3, Ohio

TOEDMAN & FOLLIS

VAISTININKAI

6411 Superior Cor. 65th St. HE. 1-1035 Cleveland, Ohio

Jūsų recepto išpildymas yra mūsų svarbiausias darbas
Vaistus gabename į namus

"5 BROLIŲ IR 5 SESERŲ PIKNIKAS"

Sekmadienį, birželio (June) 4 d. nuo 12 val. prieš pietus, T. Neuros darže, Brunswick, Ohio įvyks penkių brolių ir 5 seserų piknikas. Bus muzika šokiams, bufetas, meninė programa ir kita. Rengėjai kviečia visus atsilankyti ir besilinksminant gražioje gamtoje maloniai praleisti sekmadienį.

Pikniko vietą pasiekti nesunku. Automobilu važiuojant reikia iš miesto pataikyti į WEST 25-tą gatvę ir jos visą laiką laikyti, važiuojant į pietus (tolyn nuo ežero). 25-ta gatvė be jokio pasukimo pereina į PEARL ROAD, kuris ir eina tiesiai į Brunswick, Ohio. Tenai, privažiavus RT. 303, reikia pasukti į dešinę, o tuo keliu kiek pažiavus, pirmoji kryžkelė dar kartą pasukti į dešinę, o čia jau bus matoma, kur yra piknikas.

Autobusai į Brunswick tą dieną iš GREYHOUND autobusų stoties (1465 Chester Ave.) eis 11:30, 1:15 ir 3:00 val. Kaina į vieną pusę 75 c., ten ir atgal — \$1.38. Piknikan įėjimo mokestis tik 25 c.

TRUMPAI

Teofilis Lazickas, pavyzdingas Clevelando gyventojas, kantriai atlaikęs pavyzdinga vidurių operaciją, kuri buvo padaryta Policininko ligoninėje, grįžo namo ir greitai sveiksta.

Juozas Mikolauskas naujam darbui susižeidė akį ir negalėjo visa savaitę dirbti.

Madg. Muraškiene, gyv. E. 90-toj gatvėj, kurį laiką sirgintė nusvirusiu ir ligoninėje sveikatos tikrinimui.

Ag. Roverstienė po sunkios vidurių operacijos pamažu sveiksta.

Ag. Sadauskienė, gyv. E. 74-toj gatvėj, savo namuose nukrito nuo laiptų ir pavojingai susilaužė nugarakaulį ir dabar gydosi namie.

"Dainos" choras po ilgos pertraukos vėl pradėjo repetitijas "Čiurlionio" ansamblio patalpose, Lietuvių Banko pastate. Pirmutinė repeticija įvyks šį šeštadienį, (birž. 3 d.) 7 val. vak. Visi seniau chore dainavę ir norintieji dainuoti yra kviečiami atsilankyti ir susipažinti su nauju chorvedžiu.

Dramos mėgėjų grupė, su režisierium J. Sadausku prieš šakį gegužės 28 d. davė spektaklį Pittsburghe, kurią vietos lietuviams labai patikęs. Buvo suvaidinta vieno veiksmo komedija "Aš numiriau". Vaidino: F. Sutkus, M. Amiejus, Vl. Čyvas, A. Česnavičius ir M. Trainauskaitė.

DVI NAUJOS ŠVENTOSIOS

Kristaus į Dangų Žengimo šventėje, švento Petro bazilikoje buvo iškilmingai kanonizuotos dvi naujos šventosios, kurios ir gyvenime buvo labai artimos draugės. Tai šventoji Bartolomėja Capitanio ir šv. Vincensa Gerosa, abi italės gyvenusios daugiau negu prieš šimtą metų. Jos įkūrė karitatyvinį vienuolyną Lovere vietoje, kuris šiuo metu turi 566 namus Italijoje ir 70 misijose su iš viso 8665 vienuolėmis. Šventoji Bartolomėja gimė 1818 metais tam pačiam Lovere. Tėvas buvo nedidelio ūkio savininkas ir mieste turėjo krautuvelybę. Mažutė Bartolomėja matė kaip vienas po kito numirė jos 7 broliukai. Piktas tėvas keldavo namie audras dėl įvairių menkniekių. Ji pati buvo nepaprastų gabumų ir didelės inteligencijos mergaitė. Nuo pat kūdikystės ji buvo nepaprastai religinga, pamaldė. Jau 7 metų mergaitė klausė kaip didelė pamokslų ir po vieno tokio pamokslų apie nuodėmės blogumą paėmus kryžių ji buėavo kalbėdama vaikišku užsi-

Kotryna Grigaitytė

TAI NE AMŽIAMS

Tai ne amžiams saulė nusileido, Laiko grandys auštant subyrės. Tau nubrauksim ašarą nuo veido, Tau užspausim žaidžą pervertos širdies

Tik tegu paliauja žvabūb vėjai pūtę, Nemunas krūtinę šniokšdamas pakels. Krūvinoj pakrantėj mėlynuos žibutės, Tyliai krausis žiedas tėviškės obels.

Vėl sudėtos raskos maldai rytmetinei, O varpų gaudimas plaukia pagiriais. Kryžkeles išrašė šūkis paskutinis: Tremtiniais išėję karžygiais pareis!

Tai ne amžiams saulė nusileido, Laiko grandys auštant subyrės. Nusilenks ir kalnai Tavo giesmės aidui, Vardas gintarinis ugnimi žerės!

SPAUSDINTO ŽODŽIO FRONTE

NAUJUOSIUS LEIDINIUS SUTINKANT

MEMORANDUM

on the Restoration of Lithuania's Independence.

Paruošė Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Išleido Vykdomoji taryba 1950 m. 93 psl. 2 žemėlapiai.

Kaip jau antraštė rodo šis leidinys yra memorandumas Lietuvos išlaisvinimo reikalui. Jis su VLIKo pirmininko prel. M. Krupavičiaus ir tuometinio Vyk. Tarybos pirm. V. Sidzikausko parašais buvo įteiktas JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos vyriausybėms. Memorandume suglaustai išdėstoma Lietuvos padėtis per paskutinius dešimtmečius ir reikalaujama jai laisvės.

Šiame leidinyje memorandumas teuzima tik šeštąją dalį. Be jo knygoje dar telpa gerai paruošti 8 straipsniai nuviečią Lietuvos istoriją, vokiečių pastangas įjungti Lietuvą į ašies bloką, slaptą vokiečių — rusų (1939 m.) susitarimą Lietuvos klausimu, Lietuvai bolševikų okupacijos metu, Lietuvos santykius su alijantais, juridinį Sovietų agresijos aspektą ir Mažosios Lietuvos padėtį. Leidinyje taip pat yra ir Mažosios Lietuvos Tarybos pasirašyta deklaracija lietuviškųjų Rytprūsių reikalui.

Be to, tekstą labai papildė ir paryškina du žemėlapiai. Vienas jų yra Sovietų generalinio štabo 1939 m. išleisto žemėlapio fotokopija. Charakteringa, jog tame žemėlapyje Lietuva jau žymima kaip viena iš Tarybų Socialistinių respublikų.

Antrasis — Lietuvos ribų — žemėlapis — išryškina Lietuvos ribas ir jų kitimą įvairiems veiksniams veikiant.

Techninė knygos pusė taip pat skoninga ir knygos vertę didinanti.

DIDYSIS INKVIZITORIUS

A. Maceina, Didysis inkvizitorius II-ji papildyta laida. 221 psl. Išleido "Venta" Vokietijoje, 1950 — Šventaisiais Metais kun. Pr. Juro lėšomis. Tiražas 2000 egz. Kaina DM. 4.—

Dr. A. Maceinos prieš kelis metus išleista "Didžiojo inkvizitoriaus" pirmoji laida plačioje visuomenėje susilaukė didelio dėmesio ir buvo išpirkta per porą mėnesių. Tas rodo šio veikalą didelę vertę. Antroji laida yra dar vertingesnė, nes papildyta naujais dalykais: Pats autorius savo žodyje rašo: "Pagrindine savo sąranga ir savo klausimui esminiui sprendimui ši studija pasiliko tokia pat, kokia buvo ir pirmojoje laidoje. Vis dėlto daugelyje vietų kai kas buvo praplėsta, papildyta, kiek kitaip išreikšta ar pagrįsta, atsižvelgiant ir kritikuojant pastabas bei pageidavimus. Visai naujai yra parašyta pabaiga "Tylintis Kristus", kur mėginama atsakyti į priekaištą, esą Kristus tyla padaranti jį rytiškai pasyvų ir todėl netikrą Evangelijos atžvilgiu".

Be to, knygos pradžioje yra taip pat naujas — "Filosofijos ir poezijos" — skyrius, kuriame autorius nagrinėja filosofijos ir poezijos santykį.

Šia proga tenka pastebėti, jog Dr. A. Maceina "didįjį inkvizitorių" įglaudė ir veikalų cikla pavadintą bendru Cor inquitum vardu. Šis "Neramios širdies" ciklas, apimsias visą eilę filosofinių studijų, kuriomis bus stengiamasi nušviesti Dievo ir žmogaus santykius. Šiuo metu autorius į spaudą atidavė antrą to ciklo studiją "Jobo drama". Toliau galbūt seks "Kova su Dievu" ir kiti.

Ryšium su "Didžiojo inkvizitoriaus" antrosios laidos pasirodymu, negalima nepaminti ir kun. Pr. Juro, kurio lėšomis šis vertingas veikalas išvydo dienos šviesą. Lietuviškoji visuomenė garbiajam lietuviško-sios knygos mecenatui yra be abejo labai dėkinga.

PASLAPTIS

Kotryna Grigaitytė, Paslaptis. Lyrika. Išleido "Venta" Vokietijoje 1950 — Šventaisiais Metais. Tiražas 800 egz. Kaina DM 3.—. Ilustravo dail. V. K. Jonynas.

Šiame mūsų žinomos poetės lyrikos rinkinyje telpa per pusę šimto eilėraščių, daugiausia sukurtų paskutiniųjų įvykių įtakoje. Žinoma temos tuo būdu negali būti optimistinės, tačiau pro švelnų peizimizmą šmėkščioja ir šviesios ateities viltys. Leidimo vertę didina ir skoningas

PADEKOS ŠVENTĖ WATERBURYJE

Tremtinių geradariams padėkos šventės Waterburyje, Conn., reikalui pranešama:

I.
Tremtinių geradariams padėkos šventė įvyks š. m. birželio mėn. 25 d. — sekmadienį. 11 val. Šv. Juozapo (lietuvių) bažnyčioje iškilmingos padėkos pamaldos su specialiu pamokslu ir giesmėmis.

Tą pačią dieną po pietų parapijos salėje įvyks iškilmingas padėkos aktas, nuotaiškai pritaikyta meninė dalis ir bičiuliškas pobūvis su užkandžiais ir bufetu.

II.
Tremtinių geradariams (rėmusiems Vokietijoje, padėjusiems čia atvykti ar kokiū būdu prisidėjusiems čia įsikurti)

bus įteikti specialūs padėkos lapai. Padėkos lapuose bus įrašyta geradarių (ar kelių vienos šeimos — drauge) vardai ir pavardės; taip pat bus įrašytos dėkojančių tremtinių pavardės.

Padėkos lapai bus teikiami tiems tremtinių geradariams, kuriems to pageidavus jų gerasirdiškumą patyręs tremtinys ar tremtiniai.

III.
Tremtiniai turi iš anksto (bet ne vėliau, kaip ligi birželio mėn. 10 d.) užregistruoti savo geradarius, kviestinus ir padėkos šventę.

Registruojant, reikia nurodyti (prašoma rašyti aiškiai):

1. geradarių vardą, pavardę ir tikslų adresą. Jei iš vienos šeimos yra keli į šventę kviecinami asmenys, reikia nurodyti jų kiekvieno vardą, pavardę ir adresą.

2. Kas nori, kad jo geradariui (ar geradariams) būtų įteikti ir padėkos lapai, turi apie tai registruodamas drauge pranešti. Prašoma aiškiai nurodyti, ar lapas rašytinas vienam asmeniui, ar keliems vienos šeimos asmenims ar visai šeimai drauge. Taip pat prašoma nurodyti, kas (vienas asmuo, šeima ar p.) turi būti lape įrašytas dėkojančiais.

3. Drauge prašoma užregistruoti, kas tremtinių dalyvaus padėkos šventėje.

4. Už kiekvieną registruojamą kvieciną geradarį ar dalyvausiantį tremtinį registruojant reikia sumokėti po 1.— dol. Už padėkos lapus atskirai mokėti nereikia.

IV.
Šventės bus kviečiama tiek geradarių, kiek jų užregistruos tremtiniai. Labai svarbu, kad šventės pakviesti būtų užregistruoti visi Waterburyje ir jo apylinkėse gyvenę tremtinių geradariai.

Kitose vietose gyvenę tremtiniai savo geradarius čia turi pasirūpinti taip pat užregistruoti. Laiškais registruojama: Lithuanian Society of Former DP's, P.O. Box 64, Waterbury, Conn.

Žodžių ar raštelio vietoje registruojama D-jos sekretoriatai.

Geradariams kvietimus į šventę laiku išsiuntinės Tremtinių Dr-ja. Ji pasirūpins ir padėkos lapus įteikti.

Jei kas kitur gyvenančių ir todėl negalėsiančių šventėje dalyvauti tremtinių norėtų savo geradariams išreikšti viešą padėką laišku, šventės rengėjai tokį laišką paskelbs minėjime ir įteiks drauge su padėkos lapu. Laiškai turi būti minėtu dr-jos adresu prisiųsti iš anksto.

Padėkos šventei ruošti komisija rūpinasi, kad šventė būtų tikra tremtinių padėkos demonstracija savo geradariams.

A. Erdvilas
L. Tr. Dr-jos Valdyba

MIRĖ ŽYMUS LIETUVOS TEISININKAS JONAS STAŠKEVIČIUS

Gegužės 18 d. Yonkers, N. Y. mirė kelis mėnesius sunkiai sirgęs vos prieš metus iš tremties atvykęs teisininkas Jonas Staškevičius.

Vėlonis Staškevičius gimė 1879 m. sausio 28 d. Joraičių km., Skaigirio vs., Šiauliu ap., o teisės mokslus baigė Petrapilio universitete 1907 metais. Iki 1914 metų mobilizacijos dirbo Mintaujos Apygardos Teisme, iš rusų kariuomenės buvo paleistas 1917 m. ir iki pat grįžimo į Lietuvą dirbo Lietuvių Pabėgėlių Komitete Rusijoje. Grįžęs 1921 m. buvo paskirtas Kretingos Apylinkės Teismo tardytoju, o vėliau Kauno Apygardos Teismo teisėju, kur pareigas ėjo iki 1933, kada buvo paskirtas Vyriausiojo Tribunolo Baudžiamojo Skyriaus pirmininku ir paskirtas Teismo pirmininku. Okupuojant Lietuvą bolševikai iš tų pareigų buvo jį atleidę.

Vėlonis už nuopelnus tautai ir valstybei buvo apdovontas Vytauto Didžiojo Ordinu.

Londonas. — Neseniai buvo atidaryta nauja oro susisiekimo linija Manchesteris — Roma, kuri padės anglų katalikams aplankyti Romą savaitgalio proga. Kelionė iš Anglijos į Romą trunka pusšesont val.

Lietuvių Žinios

Mokslas ir mokyklos Amerikje

(Tęsinys)

Be šių specialybės mokyklų Kolumbijos Universitetas dar turi tris fakultetus, į kuriuos priimami bakalauro laipsnius turintys studentai ir siekiantys magistro ar doktorato laipsnių. Magistro laipsnis įgijamas nemažiau kaip po vienerių metų studijų, o doktoratui įsigyti bent šešis — septynis semestrus.

A. Filosofijos Fakultetas (Faculty of Philosophy) turi šiuos skyrius: kiniečių — japonų, anglų ir palyginamosios literatūros, meno ir archeologijos, prancūzų, bendrosios ir palyginamosios kalbotyros, germanų kalbų, graikų ir lotynų, ispanų, italų, muzikos, romanų kalbų filologijos, semitų kalbų, slavų kalbų.

B. Politinių Mokslų Fakultetas (Faculty of Political Science) turi šiuos skyrius: antropologijos, ekonomikos, istorijos, matematinės statistikos, viešosios ir valstybinės teisės.

C. Grynojo Mokslo Fakultetas (Faculty of Pure Science) turi šiuos skyrius: anatomijos, astronomijos, bakteriologijos, biochemijos, botanikos, chemijos, geologijos, industrinės chemijos, matematikos, patologijos (į šį skyrių priimami tik turintieji medicinos daktaro laipsnį ir mokantieji prancūzų ar vokiečių kalbas), farmakologijos,

fizikos, fiziologijos, psichologijos, zoologijos.

Tai tokia yra sudėtis ir priėmimo sąlygos Kolumbijos Universiteto New Yorke. Be to, New Yorke su daugiau ar mažiau panašia santvarka ir priėmimo sąlygomis dar yra du dideli universitetai, būtent, New York University ir Fordham University. Čia sužymėti reikalavimai yra gana aukšti, nes Kolumbijos Universitetas yra vienas iš pirmaujančių Amerikos universitetų. Antraeiluose universitetuose ir kolegijose priėmimo reikalavimai yra gerokai mažesni, bet už tad baigiam būna sunku gauti savo profesijoje atitinkamą darbą. Pavyzdžiui, J.A. Valstybėje yra daug teisių mokyklų su žymiai mažesniais reikalavimais negu Kolumbijos Universiteto, bet už tad jas baigus paskui būna sunku rasti advokatų firmą sutinkančią priimti kandidatą praktikai atlikti, kuri reikalinga prieš laikant valstybinius advokato egzaminus (bar examinations). Pagaliau, jaunas advokatas jau ir išlaikęs valstybės egzaminus (būdamas prileistas prie baro, kaip čia sakoma) negali rasti firmos, kuri į samdytų, nes daugelis žinomųjų firmų tiesiog kandidatui pasako, kad jos priima tik Harvardo, Kolumbijos ar kurio nors kito garsaus universiteto teisių mokyklą baigusius. Panašiai yra ir su kitomis profesijomis.

Akademiniai mokslo metai J. A. Valstybėje paprastai prasideda vidury rugšėjo ir baigiasi pradžioje birželio mėnesio, kurie dalinami į du semestrus po šešioliaka savaitių. Dauguma universitetų turi dar taip vadinamasias šešių — aštuonių savaitių vasaros sesijas, liepos — rugpjūčio mėnesiais, kur žiemos metu eiti dalykai sutrumpinti kartojami. Kai kurios profesinės mokyklos mokslo metus dalina į keturis dvilykos savaitių ketvirčius su savaitine pertrauka tarp ketvirčių.

Užskaitymai Jung. Amer. Valstybėje labai skiriasi nuo Europoje priimtose tvarkos. Čia kiekvienas akademis laipsnis vertinamas taškais. Pavyzdžiui, bakalauro laipsnį turintis ir siekiantis magistro turi surinkti nemažiau 30 taškų — "points" arba "credit points" ir parašyti disertaciją. Taškas gaunamas už vieną savaitinę valandą klausyto dalyko per vieną semestrą. Jei studentas užsirašo klausyti dalyką, kurio savaitėje būna dvi teoretinės valandos, tai gavęs užskaitą ir išlaikęs egzaminus gauna du taškus — "points". Universiteto biuleteniuose visuomet būna nurodyta kiek to ar kito dalyko valandų savaitėje bus dėstoma ir kiek taškų studentas gaus gavęs reikalingas užskaitas. Normaliai studentas, norėdamas įsigyti magistro laipsnį per vieneris metus, kiekvieną semestrą užsirašo po tiek dalykų, kad per semestrą surinktų 15 taškų. Didesniam kiekiui, kaip 15-16 taškų semestrui užsirašyti neleidžiama. Studentas, kuris nesijaučia pakankamai tvirtas imti pilną kursą užsirašo tik nedideliam kiekiui taškų su tokiu išskaičiavimu, kad reikalinga magistro ar kitam laipsniui įgyti taškų skaičių surinktų ne per du semestrus, bet per tris, keturis ar šešis semestrus.

Mokėstis už mokslą taipgi apskaičiuojamas pagal imamų taškų kiekį. Pavyzdžiui, Kolumbijos ir New Yorko universitetai už tašką skaito 15 dolerių. Vadinasi, studentas užsiregistravęs klausyti penkis dalykus po 3 taškus už semestrą turės sumokėti mokslapinių 225 dolerius plius 10 registracijos mokesčio ir plius po 3 dolerius už kiekvieną egzaminą, jei iš karto neišlaikys ir turės pakartotinai laikyti. Gi užsirašęs du dalykus po tris taškus mokės tik 90 dolerius 5 dol. registracijos mokesčio. Egzaminai turi būti

laikomi semestro gale, o neišlaikius galima kartoti už mėnesio ar dviejų pagal susitarimą su profesoriu. Egzaminų laikymo atidėti ilgesniam periodui negalima.

Normaliai skaičiuojama, kad Kolumbijos Universitete studijuoti norintis studentas turi turėti bent 2400 dolerių vieneriems metams mokslapiniams, maistui, kambarių, knygoms ir smulkios išlaidoms. Iš tos sumos mokslapiniai už

du semestrų sudarys apie 550 — 600 dolerių. Mažesniuose universitetuose ir kolegijose išlaidos gali būti žymiai mažesnės. New Yorke ir kitam universitetui turinčiam mieste privačiai pas tėvui ar gimines gyvenantis turi mokėti tik mokslapinius iki šešių šimtų dolerių metams, atsižvelgiant ką jis studijuos ir ar pilną kursą ims.

LIETUVOS GEN. KONSULAS
NEW YORKE
(Pabaiga)

DVI NAUJOS ŠVENTOSIOS

(Atkelta iš 5 pusl.)

40 kai juodvi artimai susidraugavo ir pradėjo kartu dirbti. Vyresnė amžiumi Gerosa mielai pritarė jaunutės mokytojos Capitano planams, kuri net buvo jau išdirbusi naujo vienuolyno regulas ir uždavinius. 1832 metais šios dvi draugės padarė neturto, skaitybės, klusumo ir artimo meilės apžadus pagal šv. Vincento ir Paulo seserų regulą. Kitais metais Bartolomėja miršta. Likusi viena Vincenza Gerosa tęsia toliau užbrėžtus darbus. Penkiolika metų ji darbuojasi ir per tą laiką įkuria 24 vienuolyno namus ir įteikia habitą 243 seserims. Anksčiau mirusi Bartolomėja Palaimintaja buvo paskelbta 1926 metais, o Vincenza Gerosa 1933.

Peranksti susimušė

(Iš Lietuvos Tautosakos)

Kartą Vadoklių miestelio apylinkėje, ties Miknaičių dvaru, susitikę du elgetos šnekučiavo ir susitarė užeit į dvarą. Girdi, užsukę ten, smarkiai sugiedojo skambią giesmę, nuo ponios Miknaitienės gausim didelį ir skanų sūrį!

Iš dvaro išėjęs vienas sakė: Griaušiu, griaušiu ir tau duosiu, griaušiu, griaušiu ir tau duosiu...

Antras, perpykusiai surioko: Ei tu lokumščiaui, kad tu pasprinktum! Ar nesustosi tu sūrio griaušti? Tik tu vienas griaušti, griaušti, o man jo nei "pakaštavoti" nebeliks...

Ir pradėjo muštis lazdomis. Vienas šaukė: duosiu, duosiu! Kitas: man neliks "pakaštavoti!" man neliks "pakaštavoti!"

Pravažiuojantis pro šalį kaimietis, matydamas elgetų muštynes, sustabdęs arklelį, užklauskė kas čia tarp jų darosi.

— Nepasidaliname lygio-

mis sūrio...

— Kur tas jūsų sūris?

— Miknaičių dvare: kai mudu ten užeisime, pagidosime skambią giesmę, — gausim didelį sūrį. O tas ve godišius, sakė griauš, griauš ir griauš, tad man nei trupinėlio neliks.

— Ak, kokie juodu žiopiškai esate. Kam jums muštis iš kalno, dar negavus sūrio? Susitaikykite dabar, ir nueikite į dvarą. Kai gausite sūrį, tuomet dėl nelygių dalybų galėsite peštis.

Elgetos sutiko. Nuėjo į dvarą. Sugiedojo: "Šventas Vincents, buvo šventis! Ir tenai išpažintais... Ir ant šmotų sukaptas, gyvas atsikėlė"...

Ponia Miknaitienė vietoje sūrių pavaišino juodu bulbiene. Išėjo, nusispiovė ir pasižadėjo daugiau už negautus daiktus nebesimušti. Neapsimoka viščiukai skaičiuoti pirmą, negu jie išperėti...

Jotis

VISI LIETUVIAI SKAITO

savaitinį, gausiai iliustruotą laikraštį

LIETUVIŲ ŽINIAS

LIETUVIŲ ŽINIOS kiekvieną savaitę savo skaitytojams pateikia pačių svarbiausių politinių įvykių santrauką ir komentarus,

LIETUVIŲ ŽINIOS plačiai informuoja apie pasaulio lietuvius ir Amerikos lietuvių veiklą,

LIETUVIŲ ŽINIOS savo puslapius pagražina tiek lietuvių, tiek politinio gyvenimo nuotraukomis,

LIETUVIŲ ŽINIŲ korespondentai Argentinoje, Ispanijoje, Vokietijoje ir kituose kraštuose žinias surenka iš pačių pirmųjų šaltinių.

TODEL TUOJAU UŽSISAKYKITE "LIETUVIŲ ŽINIAS", KURIOS METAMS KAINUOJA TIK \$3.

Lietuvių Žinios
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

Prancūzai informuojami apie Lietuvą

Rašytojas Jean Maucière informuoja prancūzus apie Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje 1940 m.

Prancūzijos katalikų dienraštis "La Croix" savo 17 šio mėnesio dienos laidoje pradėjo spausdinti eilę straipsnių apie Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Straipsnių autorius yra žinomas lietuvių ir Lietuvos draugas, garsus Prancūzijos rašytojas Jean Maucière.

Straipsnio pradžioje autorius supažindina skaitytoją su priekarine Katalikų Bažnyčios padėtimi Lietuvoje, pateikdamas visą eilę tikslų statistinių duomenų.

Prieš pradėdamas kalbėti apie bolševikinę okupaciją, kurios aprašymui straipsnis yra skirtas, autorius pabrėžia, jog okupacijos pradžioje t.y. 1940 birželio mėnesio antroje pusėje daugelis lietuvių dvasiškai, net iš aukštų sferų, neįsivaizdavo, jog bus galima rasti modus vivendi.

Toliau autorius vaizduoja kaip sovietinė valdžia palaipsniui ėjo prie Bažnyčios naikimo. Tik 10 dienų praėjus nuo okupacijos pradžios buvo nutrauktas konkordatas su Šv. Sostu ir nuncijus Arkiv. Centoz paprašytas iš krašto išvykti. Toliau uždraustas religijos mokymas mokyklose ir šalia mokyklų, seminarijų ir Teologijos Fakultetas uždarytas, sesers ir vienuoliai iš mokykloje ir seminarijoje atleisti; bažnytiniai turtai nusavinti; katalikiška spauda uždrausta ir religinio pobūdžio knygos iš visų bibliotekų išrinktos ir sunaikintos; Katalikų Akcijų organizacijos uždarytos. Liepos 12 pradėti masiniai vadovaujančių asmenų areštai. Suim-

tųjų tarpe labai didelis nuostimtis buvo buvusių Katalikų Akcijų darbuotojų.

Autorius savo teigimus patvirtina paduodamais kai kuriais dokumentais. Tarp kitų cituoja vieną Lietuvos vyskupų raštą, kurį liepos 24 1940 Švietimo Komisarui Venclovai įteikė J. E. vyskupas V. Brizgys mokyklų reikalui. Cituoja taip pat Jo Ekselencijos Kauno Arkivyskupo ir Metropolito raštą įteiktą 1940 met. rugšėjo 4 ir adresuotą tuometiniams respublikos prezidentui J. Paleckiiui ir komisarų tarybos pirmininkui Gedvilai, kuriuo Ganytojas prašo, kad būtų paleisti politiniai kaliniai. Autorius paduoda taip pat vidaus reikalų ir saugumo komisarą Gladkovo 12 instrukciją slaptosios policijos organams apie kovą prieš kunigiją ir jų veiklą grynai dvasinėje srityje.

ATOMINIO AMŽIAUS NUTIKIMAI

New York. Iš viso 3.500.000 asmenų, Haiti salos čiabuvių, gaus penicilino injekcijų. Pirmą kartą medicinos istorijoje bandoma išstisg tautą apsaugoti nuo lytinio Hgų.

Berlynas. Vokietijos rytų zonos ministrų kabinetas nutarė gegužės 8 švesti Vokietijos išlaisvinimo nuo fašistinio teroro šventę. Taip pat spalio 7 nutarta švesti Vokietijos demokratinės respublikos sukūrimo šventę.

Chesterfield. (Anglija). Chesterfield laido tuvių direktorius nesenai uždarė savo biurą, ka-

dangi jo apylinkėje iš 375 "dūšių" trijų metų būvyj nė viena nemirė. Dabar jis pradėjo prekiauti kuru.

Paryžius. Prancūzų mokslininkai išrado rukančią mašiną, kuri lygiai kaip ir žmogus gali rūkyti cigaretes, pypkę ir cigarus. Mašinos viduje įtaisyti specialūs matavimo aparatai, kurie užregistruoja kas vyksta su įtrauktais dūmais mašinos viduje. Per 8 valandas mašina "surūko" iki 200 cigarečių.

Vokietija. Pasaulio piliėtis Nr. 2 pareiškė, kad bandysias įkurti naują "laisvą pasaulio

valstybę". Valstybės branduoliu jis pasirinkęs Abisinija. Naujoji valstybė neturės jokios kiriuomenės, bet tik policija. Kalba būsianti esperanto. Nebus sudaromi jokie kariniai paktai, bus pageduotajami ūkiniai susitarimai. Tam savo planui įvykdyti turi per milijoną pasekėjų.

Vokietija. Gegužės 6 ir 7 dienomis Nūmberge įvyks šunu paroda. Prieš parodos atidarymą įvyks didžioji šunu eiseną. Dalyvaus per 1000 įvairių rūšių šunu.

Vokietija (Holzminden). Viename paukščių ūkyje antis nesenai padėjo 210 gramų didumo kiaušinį. Beetyrinėjant kiaušinio vidų, buvo rastas dar kitas pilnai išsivystęs kiaušinis.

Švedija. Vienoje Stokholmo ligoninėje buvo padaryta reta naujagimio operacija. Iš ką tik gimusio vaiko reikėjo išpumpuoti kraują, nes motinos ir tėvo kraujo grupės netiko ir vaikai grėšė gyvybės pavojus. Operacija pagal Amerikos metodus, nors ir buvo labai komplikuoata, švedų gydytojų atlikti kuopuikiausiais ir naujagimis jaučiasi gana gerai.

Šveicarija. Nesenai Šveicarijos teismas sprendė retą ir romantišką bylą, kurios teismu istorijoje dar nebuvo. Teisingumo organai patyrė, kad viename Šveicarijos kalėjime kaliniai, su sargų žinia, kartu su atėjusiomis žmonomis ir sužadėtinėmis kalėjime kelia balius. Tokie baliai įvykdavo nakties metu tarp 11 ir 2 val. Kada reikalas iškilo aikštėn, policija turėjo daug darbo iki iškalėjimo išgabeno pundus kriminalinių romanų, dėžes vyno ir kitokių gėrybių.

Paryžius. Prieš kurį laiką pavogėta deimantą maždaug 6.000 dolerių vertės vienas katalikų kunigas grąžino savininkui. Pasirodo, vagis pavogęs deimantą išpažinties metu pasisakė padaręs blogą darbą, bet bijodamas baumės jį atidavė išpažintį klausančiam kunigui. Kunigas atsisakė nurodyti vagį ir ka nors plačiau apie tai pasakoti.

Londonas. Viename Anglijos bažnytkaimyje šeimai valgant pusryčius visų nustebeimui iš krosnies išlėkė pelėda, atsitūpė ant valgiais prikrauto stalo ir padėjo kiaušinį.

veland, Ohio.

Poderys, Bernardas, Janina, Zygimantas, Giedrė, 80-23 25 Dr., Woodhaven 21, N. Y.

Račiukaitis, Algimantas, 200 So. 2nd St., Brooklyn 11, N. Y.

Rakauskas, Albertas, Anastazija, Vida, Silva, Danutė, Rensseler, Ind.

Sakalauskas, Ona, Eduardas, Marija, 4832 Homerlee Ave., East Chicago, Ind.

Šaulys, Petras, 194 Norfolk St., Cambridge, Mass.

Skruzdis, Vincas 3 Maple St., Gardner, Mass.

Šmidtas, Ernestas, Stasė, Liuda, Petras, Vita — Zuzana, 236 Boston St., South Boston, Mass.

Špokevičius, Antanas, 14 Frank St., Schenectady, N. Y.

Štaškevičius, Viktorija, Vladas, 1 Highland Pl., Yonkers 5, N. Y.

Škema, Kazys, Elena, Viktoras, 6703 Sparta Ave., Detroit 10, Mich.

Sinkienė, Vanda, 246 E. 8th St., S. Boston, Mass.

Stanis, Viktoras, Petronėlė, Viktoras, 1 Highland Pl., Yonkers, N. Y.

Steponaitis, Juozas, 61 A. Morton St., Brooklyn 11, N. Y.

Vaičiukas, Jonas, 270 Bergen Ave., Kearney, N. J.

Vaišvila, Elzė, Janė, 29 Jefferson St., Trenton, N. J.

Valiukas, Kazys, Rt. 2, Springfield, Ohio.

Vencius, Antanas, Lydija, Ilona, Aldona, Rd. 1, Croydon, Pa.

Žibutis, Jonas, Bronė, Pranas, Zofija, 1432 So. 50 Court, Cicero, Ill.

Žygas, Vytautas, 15 Mortson St., Hartford, Conn.

BALFo Imigracijos Komitetas

NAUJAS LIETUVIŲ TRANSPORTAS

1950 m. gegužės 26 d. laivu "General Blatchford" į Bostoną atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Ancerevičius, Vladas, Kostė 44 Battles St., Brockton, Mass.
Araškevičius, Kotryna, 171 Jave St., Brooklyn 22, N. Y.
Arbačiauskas, Stasys, 2109 Yrights way, Pittsburgh, Pa.
Avizonis, Jonas, Genė, Irena, 2615 E. Ontario St. Philadelphia, Pa.

Babrickas, Leonas, RD 32, Boyertown, Pa.
Bagdonavičius, Vincas, 98 Cottage St., Lynn, Mass.
Balčiūnienė, Liuda, 15749 Strathum, Detroit, Mich.
Belapetravičius, Aleksas, 429 Stadium Ct., Pittsburgh 4, Pa.
Belickas, Juozas, 56 Powell St., Brooklyn, N. Y.

Bogušas, Česlovas, 34 4th St., Waterbury, Conn.
Bubinas, Kazimieras, 88 Sussex St., Jersey City, N. J.
Budginas, Ida, Eduardas, Leonas, Gerda, Augustas, 246 E. 8th St., S. Boston, Mass.

Čepulis, Bronius, Rozalija, Algirdas, Darija, 209 Morris St., Philadelphia 49, Pa.
Deveikis, Teofilis, 3944 C. St., Detroit 26, Mich.
Dragunaitis, Vincas, Uršulė, Vincas, 1119 Wallace St., Phila, Pa.

Gričiukas, Vladas, 597 East 7th St., S. Boston, Mass.
Grunovas, Liudvikas, 2157 Scotten Ave., Detroit 9, Mich.
Gvozdius, Antanina, Mykolas, Jonas ir Kalynas Petras (4 mt. amž.), Westport, N. Y.
Jakubcevičius, Mečys, Valerija, Olimpija, 7720 Melrose Ave., Cleveland 3, Ohio.

Jankauskas, Stasys, Salomėja, Tatvydas, 294 Suydam St., Brooklyn, N. Y.
Jonaitis, Antanas, 15 Casi-

mir St., Westfield, Mass.

Kazlas, Antanas, 1336 Van Buren St., Gary, Ind.

Kraučenka, Aleksas, 1018 Biad St., Hartford 6, Conn.

Kubilius, Jonas, Elena, Algis, 1410 Faulsey way, Pittsburgh 12, Pa.

Lankelis, Feliksas, 67 G St., S. Boston, Mass.

Laurinavičius, Irena, Viktoras, 1 Highland Pl., Yonkers, N. Y.

Lindėsis, Karolis, 1502 4 Ave., Waterville, New York, N. Y.

Maladauskas, Juozas, 809 Hoover Rd., Cleveland 19, Ohio.

Melys, Ona, Adolfas, Idolija, Aleksas, 1 So. Broadway Long Branch, N. J.

Mileris, Elena, Algirdas, 171 Jave St., Brooklyn, N. Y.

Camden, Ind.

Miliūnas, Vytautas, RR 2, Miniągienė, Ona, 236 Bolton St., So. Boston, Mass.

Misiūnas, Albertas, Elena, Ramutė, 9296 Broad St., Detroit, Mich.

Nainys, Bronius, Bronė, Laima, 723 45th St., Brooklyn 20, N. Y.

Nalivaika, Juozas, Marija, Vytautas, Algimantas, Gintautas, Michalina, 429 Stadium St., Pittsburgh, Pa.

Naureckas, Povilas, Ona, 5 Aldrich Pl., Worcester, Mass.

Obytkocjy, Teresė, RD 3, Cedar Grove, New Brunswick, N.J.

Omilijonas, Vacys, 1941 Trumbull Ave., Detroit, Mich.

Paškonis, Augustinas, 6310 White Ave., Cleveland, Ohio.

Pauliukaitis, Vincas, Barbara, Olga, Gediminas, Kennebunk, Port, Maine.

Plečkaitis, Antanas, Monika, Danutė, 1449 East 66 St., Cle-